

Ročník 1992

Sbírka zákonů

ČESKÉ A SLOVENSKÉ FEDERATIVNÍ REPUBLIKY

ČESKÉ REPUBLIKY / SLOVENSKÉ REPUBLIKY

Částka 102

Rozeslána dne 16. listopadu 1992

Cena Kčs 9,70

O B S A H:

511. Zákon Slovenskej národnej rady o správe daní a poplatkov a o zmenách v sústave územných finančných orgánov

511

ZÁKON

Slovenskej národnej rady

z 30. septembra 1992

o správe daní a poplatkov a o zmenách
v sústave územných finančných orgánov

Slovenská národná rada sa uzniesla na tomto zákone:

PRVÁ ČASŤ

ZÁKLADNÉ A VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

§ 1

Rozsah pôsobnosti

(1) Tento zákon upravuje správu daní, odvodov, poplatkov, pokút, penále a ďalších platieb, na ktoré sa vzťahuje tento zákon (ďalej len „dane“), ktoré sú príjmom štátneho rozpočtu Slovenskej republiky (ďalej len „štátny rozpočet republiky“), štátnych fondov Slovenskej republiky a federálnych účelových fondov (ďalej len „fondy“), štátneho rozpočtu federácie a rozpočtov obcí, ak osobitné predpisy neustanovujú inak.

(2) Podľa tohto zákona postupujú územné finančné orgány¹⁾ a ďalšie štátne orgány a obce, ak sú vecne príslušné podľa osobitných predpisov spravovať dane (ďalej len „správca dane“), daňové subjekty, ako i tretie osoby ustanovené týmto zákonom.

§ 2

Základné zásady daňového konania

(1) Správou daní je určovanie preddavkov na daňovú povinnosť, vyrubovanie, vymáhanie a účtovanie daní vrátane finančného usporiadania preplatiekov a nedoplatkov právnických a fyzických osôb podliehajúcich daniam podľa príslušných daňových predpisov. Súčasťou správy daní je aj overovanie podkladov na výkon správy daní predložených daňovým subjektom priamo v daňovom subjekte a vyhľadávacia činnosť.

(2) Pri správe daní postupuje správca dane v konaní o daniach (ďalej len „daňové konanie“) v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi, chráni záujmy štátu a obcí a dbá pritom na zachovávanie práv a právom chránených záujmov daňových subjektov a ostatných osôb zúčastnených na daňovom konaní.

(3) Správca dane postupuje v daňovom konaní v úzkej súčinnosti s daňovými subjektmi a pri vyžadovaní plnenia ich povinností v tomto konaní použije len také prostriedky, ktoré ich najmenej zaťažujú a umožňujú pritom správne vyrubiť a vybrať daň.

¹⁾ Zákon SNR č. 84/1991 Zb. o územných finančných orgánoch v znení zákona SNR č. 136/1992 Zb.

(4) Správca dane hodnotí dôkazy podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pritom prihliada na všetko, čo v daňovom konaní vyšlo najavo.

(5) Daňové konanie je neverejné.

(6) Správca dane je povinný začať daňové konanie aj na vlastný podnet vždy, ak sú splnené zákonné podmienky pre vznik alebo existenciu daňovej pohľadávky, a to aj v prípade, že daňový subjekt v tomto smere nesplnil riadne alebo vôbec svoje povinnosti.

(7) Pri uplatňovaní daňových predpisov v daňovom konaní sa berie do úvahy vždy skutočný obsah právneho úkonu alebo inej skutočnosti rozhodujúcej pre určenie alebo vybratie dane.

(8) Všetky daňové subjekty majú v daňovom konaní rovnaké práva a povinnosti.

(9) Právom i povinnosťou všetkých daňových subjektov je úzko spolupracovať so správcom dane v daňovom konaní.

§ 3

Miestna príslušnosť

(1) Miestna príslušnosť správcu dane sa riadi, ak tento zákon alebo osobitné predpisy neustanovujú inak, u právnickej osoby jej sídlom a u fyzickej osoby jej trvalým pobytom,²⁾ inak miestom, kde sa obvykle zdržuje.³⁾

(2) U fyzickej osoby, ktorá nemá na území Slovenskej republiky trvalý pobyt, pričom sa tu obvykle zdržuje, sa miestna príslušnosť riadi miestom, kde sa táto osoba obvykle zdržuje po prevažnú dobu, t. j. v ktorom sa zdržuje najviac dní v roku. U fyzickej osoby, ktorá nemá na území Slovenskej republiky trvalý pobyt, ani sa tu obvykle nezdržuje, je miestne príslušný Daňový úrad Bratislava I.

(3) Ak nemožno určiť miestnu príslušnosť podľa odseku 1, riadi sa miestom, v ktorom daňový subjekt vykonáva hlavnú časť svojej činnosti, ktorej výsledky sú predmetom zdanenia, prípadne miestom, v ktorom sa nachádza na území Slovenskej republiky prevažná časť jeho nehnuteľného majetku.

(4) Ak nemožno určiť miestnu príslušnosť podľa odsekov 1 a 2, je príslušný Daňový úrad Bratislava I., ak ide o daň, na správu ktorej sú príslušné územné finančné orgány.

(5) Ak vznikne daňová povinnosť okamihom prechodu štátnej hranice,⁴⁾ riadi sa miestna príslušnosť miestom prechodu štátnej hranice.

(6) Pri poplatkoch sa riadi miestna príslušnosť správcu dane podľa osobitných predpisov.

(7) Pri daniach, kde predmetom zdanenia je nehnuteľnosť, je miestne príslušný správca dane, v ktorého územnom obvode sa predmetná nehnuteľnosť nachádza. Tento správca dane je povinný nahlásiť vyru-

benie, prípadne ďalšie potrebné údaje správcovi dane miestne príslušnému podľa odsekov 1 až 4.

(8) Pre určenie miestnej príslušnosti podľa odsekov 1 až 4 a 7 je rozhodujúci stav v posledný deň kalendárneho roku, ak ide o dane vyrubované za zdaňovacie obdobie. Pri daniach vyrubovaných na zdaňovacie obdobie je rozhodujúci stav v prvý deň kalendárneho roku, ktorého sa zdaňovanie týka. Pri daniach vyberaných zrážkou je rozhodujúci stav v dobe vykonania zrážky.

(9) Ak je miestne príslušných niekoľko správcov dane, konanie vykoná ten z nich, ktorý ho začal ako prvý, ak sa príslušní správcovia nedohodnú inak. Spory o miestnu príslušnosť medzi správcami dane rozhoduje orgán im najbližšie nadriadený a v najvyššom stupni Ústredné daňové riaditeľstvo Slovenskej republiky (ďalej len „ústredné riaditeľstvo“). Pri obciach rozhoduje spory o miestnu príslušnosť okresný úrad, a ak ide o obce z dvoch okresov, rozhodujú po dohode okresné úrady. Ak sa nedohodnú, rozhoduje Ministerstvo financií Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“).

(10) Ak dôjde u daňového subjektu k zmene miestnej príslušnosti, dovtedy príslušný správca dane vykoná len neodkladné úkony a odstúpi spisový materiál daňového subjektu za dobu, za ktorú dosiaľ nezaniklo právo daň vyrubiť a dodatočne vyrubiť, tomu správcovi dane, ktorý sa stal miestne príslušným. Za rovnaké obdobie sa pripojí k spisovému materiálu i výpis z osobného účtu daňového subjektu. K tomuto výpisu sa doklady nepripájajú. Ak sa vykonáva proti daňovému subjektu daňová exekúcia, oznámi doterajší správca dane osobám, u ktorých je vykonávaná, zmenu správcu dane s uvedením príslušného čísla účtu v banke.

(11) Ak nie je možné určiť miestnu príslušnosť správcu dane podľa tohto alebo osobitného zákona, určí ju ministerstvo.

§ 4

Delegovanie

(1) Na návrh daňového subjektu alebo na podnet správcu dane môže orgán najbližšie nadriadený správcovi dane a ústredné riaditeľstvo delegovať miestnu príslušnosť na správu dane na iného správcu dane vo svojom územnom obvode, ak považuje takýto návrh za opodstatnený.

(2) Rozhodnutie o delegovaní oznámi daňovému subjektu orgán, ktorý rozhodnutie vydal. Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.

§ 5

Daňové subjekty

(1) Daňovým subjektom je daňovník, platiteľ dane, poplatník a právny nástupca fyzickej, či právnickej osoby, ktorý je ako daňový subjekt vymedzený osobitnými predpismi.

²⁾ Zákon č. 135/1982 Zb. o hlásení a evidencii pobytu občanov.

³⁾ Napr. zákon č. 286/1992 Zb. o daniach z príjmov.

⁴⁾ Napr. zákon č. 222/1992 Zb. o dani z pridanej hodnoty.

(2) Daňovníkom je osoba, ktorej príjmy, majetok alebo činnosti priamo podliehajú dani.

(3) Platiteľom dane je osoba, ktorá odvádza správcovi dane daň vybranú od daňovníka alebo zrazenú daňovníkovi a majetkovo za ňu zodpovedá.

§ 6

Účastníci daňového konania

(1) Účastníkmi daňového konania sú daňové subjekty.

(2) Na daňové konanie môžu byť prizvané aj tretie osoby.

(3) Tretími osobami sú

- a) svedkovia,
- b) osoby, ktoré majú listiny a iné veci potrebné v daňovom konaní,
- c) znalci, audítori a tlmočníci,
- d) ručiteľia, poddlžníci a platitelia pôsobiaci v rámci zabezpečovacieho a vymáhacieho konania,
- e) správcovia konkurznej podstaty, osobitní správcovia, zástupcovia správcu alebo vyrovnávací správcovia,
- f) štátne orgány a obce,
- g) ďalšie osoby, ktoré majú povinnosť súčinnosti v daňovom konaní v rozsahu a spôsobom ustanoveným týmto zákonom.

§ 7

Svedkovia

(1) Každý je povinný vypovedať v daňovom konaní ako svedok o dôležitých okolnostiach, týkajúcich sa iných osôb, ak sú mu známe; musí vypovedať pravdivo a nič nesmie zamlčať. Výpoveď môže byť podaná písomne alebo ústne. Správca dane môže svedkovi uložiť povinnosť, aby sa dostavil osobne a vypovedal ako svedok.

(2) Odoprieť výpoveď môže ten, kto by ňou spôsobil nebezpečenstvo trestného stíhania sebe alebo blízkym osobám. Blízkou osobou je pre účely tohto zákona manžel, druh, príbuzný v priamom rade a jeho manžel, súrodenec a jeho manžel, osvojiteľ a osvojenc a ich potomkovia a ich manželia.

(3) Svedok nesmie byť vypočúvaný o skutočnostiach tvoriacich štátne tajomstvo,⁵⁾ alebo na ktoré sa vzťahuje zákonom uložená povinnosť mlčanlivosti, iba ak by bol povinnosti zachovávať tajomstvo alebo mlčanlivosť zbavený príslušným orgánom alebo tým, v záujme koho túto povinnosť má.

(4) Správca dane je povinný poučiť svedka pred vypočutím o možnosti odoprieť výpoveď, o jeho povinnosti vypovedať pravdivo a nič nezamlčať a o právnych následkoch nepravdivej alebo neúplnej výpovede.

§ 8

Spôsobilosť na daňové konanie

Účastník daňového konania môže konať v takom rozsahu, v akom má spôsobilosť vlastnými úkonmi nadobúdať práva a brať na seba povinnosti.

§ 9

Zastupovanie

(1) Fyzická osoba, ktorá nemôže v daňovom konaní vystupovať samostatne, musí byť zastúpená svojím zákonným zástupcom.⁶⁾ Ak opatrovník nie je ustanovený súdom, ustanoví ho pre daňové konanie správca dane. Proti rozhodnutiu o ustanovení opatrovníka sa možno odvolať.

(2) Daňový subjekt, jeho zákonný zástupca alebo jeho opatrovník sa môže dať zastupovať zástupcom, ktorého si zvolí a ktorý koná v rozsahu plnomocenstva udeleného písomne alebo ústne do zápisnice. Ak nie je rozsah plnomocenstva presne vymedzený, považuje sa toto plnomocenstvo za všeobecné. V tej istej veci môže mať len jedného zástupcu.

(3) Zastupovanie daňového subjektu zástupcom nevylučuje, aby správca dane rokoval v nevyhnutných prípadoch s daňovým subjektom priamo alebo aby ho vyzval na vykonanie niektorých úkonov. Daňový subjekt je povinný výzve správcu dane vyhovieť. Správca dane musí o tomto konaní vyrozumiť zástupcu daňového subjektu.

(4) Ak v tej istej veci koná daňový subjekt a ním zvolený zástupca a ich konanie si odporuje, rešpektuje správca dane konanie daňového subjektu. Správca dane o tom vyrozumie zástupcu daňového subjektu.

(5) Ak urobilo niekoľko daňových subjektov spoločné podanie alebo ak vystupujú spoločne v rovnakej veci, prípadne sú spoluvlastníkmi veci, ktorá je predmetom zdanenia, sú povinní zvoliť si spoločného zástupcu pre účely daňového konania. Ak tak neurobia ani na výzvu, určí spoločného zástupcu správca dane sám a vyrozumie o tom všetky príslušné daňové subjekty.

§ 10

Vylúčenie zo zastupovania

(1) Správca dane je oprávnený nepripustiť v daňovom konaní alebo z daňového konania vylúčiť zástupcu, ak dôjde k stretu so záujmami iných daňových subjektov v daňových veciach; to neplatí, ak je zástupcom daňový poradca, advokát alebo komerčný právnik.

(2) Zástupca môže zastupovať súčasne len jeden daňový subjekt u jedného správcu dane, ak nejde o blízke osoby; to neplatí, ak je zástupcom daňový poradca, advokát alebo komerčný právnik alebo ak ide o spoločného zástupcu.

⁵⁾ Zákon č. 102/1971 Zb. o ochrane štátneho tajomstva v znení zákona č. 383/1990 Zb.

Nariadenie vlády ČSFR č. 419/1990 Zb. o základných skutočnostiach tvoriacich predmet štátneho tajomstva.

⁶⁾ § 26 až 29 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (úplné znenie č. 47/1992 Zb.).

§ 11

Zápisnica o ústnom pojednání

(1) O ústnom pojednání v daňovom konaní spíše správca dane zápisnicu.

(2) Zo zápisnice musí byť zřejmé najmä, kto, kde a kedy daňové konanie vykonal, ktoré osoby sa ho zúčastnili, označenie hlavného predmetu konania, súvislé opísanie jeho priebehu, označenie dokladov a iných listín odovzdaných pri pojednání alebo podstatný obsah listín predložených na nahliadnutie, vykonané poučenie, vyjadrenie poučených osôb, ich návrhy alebo námietky smerujúce proti obsahu zápisnice, rozhodnutie o týchto návrhoch alebo námietkach. Ak nahradzuje zápisnica podanie, musí mať jeho náležitosti.

(3) Súčasťou zápisnice sú i opatrenia prijaté pri ústnom pojednání o veci, vrátane rozhodnutia vyhláseného pri pojednání.

(4) Zápisnicu podpisujú po oboznámení sa s ňou všetky osoby, ktoré sa na pojednání alebo vykonaní úkonu zúčastnili, vrátane pracovníkov správca dane. Dôvody odopretia podpisu a námietky proti obsahu zápisnice sa v nej zaznamenajú.

(5) Odpis zápisnice vydá správca dane daňovému subjektu, s ktorým ústne pojednával, len ak si tak výslovne hneď po začatí ústneho pojednania žiada.

(6) Správca dane opraví v zápisnici chyby v pravopise a iné zřejmé nesprávnosti. Rozhoduje tiež o návrhoch na doplnenie zápisnice a o námietkach proti jej zneniu. Proti tomuto rozhodnutiu sa nemožno samostatne odvolať.

§ 12

Úradný záznam

Úradný záznam zachytáva rôzne ústne podania, oznámenia, poznámky, obsah telefonických hovorov, odkazy na iné spisové materiály, výpisy z vlastných alebo cudzích záznamov a ďalšie skutočnosti vzťahujúce sa na vec a zistené správcou dane. Úradný záznam podpíše pracovník správca dane, ktorý ho vyhotovil. V úradnom zázname tiež odkáže na zdroj informácie uvedenej v zázname. Na ďalšie náležitosti úradného záznamu sa vzťahuje primerane § 11.

§ 13

Lehoty

(1) Ak nie je lehota pre niektorý úkon v daňovom konaní určená všeobecne záväzným právnym predpisom, určí primeranú lehotu rozhodnutím správca dane. Zároveň upozorní na právne dôsledky nedodržania tejto lehoty. Lehotu kratšiu ako 8 dní možno určiť len celkom výnimočne pre jednoduché alebo osobitne náliehavé úkony.

(2) Z dôležitých dôvodov môžu účastníci daňového konania pred uplynutím lehoty požiadať správca dane o jej predĺženie.

(3) Pri prvej žiadosti o predĺženie lehoty, ak nejde o lehotu ustanovenú zákonom, môže správca dane lehotu predĺžiť. Správca dane však nemôže predĺžiť lehotu o dlhšiu dobu, než o akú sa žiada.

(4) Ak správca dane nerozhodne o žiadosti o predĺženie lehoty najneskôr do 15 dní od jej obdržania, považuje sa lehota za predĺženú.

(5) Ak uplynula pôvodná lehota už pred podaním žiadosti a ak nešlo o lehotu už predĺženú podľa odsekov 3 a 4, môže správca dane z dôležitých dôvodov odpustiť zmeškanie lehoty, ak o to účastník daňového konania požiada najneskôr do tridsiatich dní odo dňa, kedy odpadli dôvody zmeškania pôvodnej lehoty, a ak v tej istej lehote urobí zmeškaný úkon.

(6) Lehotu nemožno predĺžiť a ani odpustiť jej zmeškanie, ak uplynul od posledného dňa pôvodnej lehoty jeden rok.

(7) Proti rozhodnutiu o žiadosti o predĺženie lehoty alebo o odpustení zmeškania lehoty nie je prípustný opravný prostriedok.

(8) Do plynutia lehoty sa nezapočítava deň, kedy došlo k skutočnosti určujúcej začiatok lehoty.

(9) Lehoty určené podľa týždňov, mesiacov alebo rokov končia uplynutím toho dňa, ktorý sa svojím označením zhoduje s dňom, kedy došlo k skutočnosti určujúcej začiatok lehoty. Ak nie je taký deň v mesiaci, končí lehota posledným dňom mesiaca. Ak pripadne posledný deň lehoty na sobotu, nedeľu alebo štátny sviatok, je posledným dňom lehoty najbližší nasledujúci pracovný deň.

(10) Lehota je zachovaná, ak je v posledný deň lehoty vykonaný úkon u správca dane alebo podanie odovzdané na poštové doručenie.

(11) V pochybnostiach sa považuje lehota za zachovanú, ak sa nepreukáže opak.

§ 14

Miestne zisťovanie

(1) Správca dane v súvislosti s daňovým konaním je oprávnený vykonávať miestne zisťovanie. Na vykonanie miestneho zisťovania je pracovník správca dane povinný preukázať sa služobným preukazom.

(2) Pracovník správca dane má právo v dobe primeranej predmetu zisťovania, najmä v dobe prevádzky, na neobmedzený prístup do každej prevádzkovej budovy, miestnosti alebo miesta, vrátane dopravných prostriedkov, k účtovným písomnostiam, záznamom a informáciám na technických nosičoch dát a vykonať obhliadku vecí v rozsahu nevyhnutne potrebnom na dosiahnutie účelu podľa tohto zákona. Toto právo má tiež, ak ide o byt, ktorý daňový subjekt používa tiež na podnikanie.

(3) Pracovník správca dane má právo urobiť alebo si vyžiadať výpis alebo kópiu z účtovných písomností, záznamu alebo informácií na technických nosičoch dát na náklady daňových subjektov.

(4) Ak daňový subjekt vykonáva dani podliehajúcu činnosť mimo svojho obvyklého pracoviska, na verejnom priestranstve alebo mieste výkonu tejto činnosti strieda, je povinný na výzvu pracovníka správca dane preukázať svoju totožnosť občianskym preukazom, prípadne iným osobným dokladom a oprávnenie

na podnikanie. Cudzí štátny príslušník preukazuje svoju totožnosť povolením na trvalý pobyt alebo cestovným pasom.

(5) Daňový subjekt a tretie osoby sú povinné poskytnúť pracovníkovi správcu dane všetky primerané prostriedky a pomoc potrebnú na účinné vykonanie miestneho zisťovania, najmä mu podať potrebné vysvetlenia.

(6) Daňový subjekt, u ktorého sa miestne zisťovanie vykonáva, je povinný zapožičať správcovi dane ním vyžiadané doklady a iné veci mimo svojho priestoru. Na tento postup sa vzťahuje primerane § 15 ods. 5.

(7) Pracovník správcu dane môže zabezpečiť veci nevyhnutne potrebné pre preukázanie skutočností v daňovom konaní. K tomuto opatreniu pristúpi najmä vtedy, ak chýba riadne preukázanie pôvodu obchodného tovaru alebo vecí, ich množstva, ceny, kvality alebo riadneho usporiadania finančných povinností v súvislosti s ich dovozom alebo nákupom. V rozhodnutí, ktoré je súčasťou zápisnice, správca dane určí lehotu na odstránenie pochybností vo vzťahu k zabezpečeným veciam. Veci, ktoré nie je možné na mieste spoľahlivo zabezpečiť, môže správca dane na náklady ich majiteľa alebo držiteľa nechať previezť na miesto pre tento účel vhodné. Ak je to pre dokazovanie nevyhnutné alebo vhodné, môže pracovník správcu dane bezodplatne odobrať pre účely bližšej obhliadky alebo expertízy vzorky zabezpečených vecí. Tieto odobraté vzorky sa po expertíze či obhliadke vrátia, ak to pripúšťa ich povaha. Pri zabezpečovaní vecí sa postupuje primerane podľa § 36.

(8) O miestnom zisťovaní spíše pracovník správcu dane podľa povahy zisťovania zápisnicu alebo úradný záznam. Ak pritom zabezpečí veci podľa odseku 7, odovzdá odpis zápisnice osobe, ktorej veci zabezpečil.

§ 15

Daňová kontrola

(1) Daňovou kontrolou správca dane zisťuje alebo preveruje skutočnosti rozhodujúce pre správne určenie dane, a to u daňového subjektu alebo na mieste, kde to účel kontroly vyžaduje. Daňová kontrola sa vykonáva v rozsahu, ktorý je nevyhnutne potrebný na dosiahnutie účelu tohto zákona.

(2) Daňový subjekt, u ktorého sa vykonáva daňová kontrola, má vo vzťahu k pracovníkovi správcu dane tieto povinnosti

- buď sám alebo ním určeným pracovníkom poskytovať informácie o vlastnej organizačnej štruktúre, o pracovnej náplni jednotlivých útvarov, o obehu a uložení účtovných a iných dokladov,
- zabezpečiť vhodné miesto a podmienky na vykonanie daňovej kontroly,
- predložiť na požiadanie záznamy, ktorých vedenie bolo správcovi dane uložené, účtovné a iné doklady, ktoré preukazujú hospodárske a účtovné operácie, ktoré sú pre správne určenie daňovej povinnosti rozhodujúce alebo o ktoré pracovník správcu dane požiada, a podať k nim ústne alebo písomne požadované vysvetlenie,

- nezatajovať doklady, ktoré má k dispozícii alebo o ktorých je mu známe, kde sa nachádzajú,
- predložiť v priebehu kontroly všetky dostupné dôkazné prostriedky preukazujúce jeho tvrdenia,
- umožniť vstup do každej prevádzkovej budovy, miestnosti, miesta a bytu, ktorý daňový subjekt používa tiež na podnikanie, do dopravných prostriedkov a umožniť rokovanie s ktorýmkoľvek svojím pracovníkom,
- zapožičať potrebné doklady a iné veci mimo svojho priestoru.

(3) Daňový subjekt, u ktorého sa vykonáva daňová kontrola, má vo vzťahu k pracovníkovi správcu dane práva

- na predloženie služobného preukazu pracovníkom správcu dane,
- byť prítomný na rokovaní so svojimi pracovníkmi,
- predkladať v priebehu daňovej kontroly dôkazné prostriedky, prípadne navrhovať predloženie dôkazných prostriedkov, ktoré on sám nemá k dispozícii,
- podávať písomné námietky proti postupu pracovníka správcu dane,
- klásť svedkom a znalcom otázky pri ústnom pojednávaní a miestnom zisťovaní,
- vyjadriť sa pred ukončením daňovej kontroly k výsledku uvedenému v protokole, k spôsobu zistenia, prípadne navrhnúť jeho doplnenie,
- nahliadnuť do zapožičaných dokladov u správcu dane v jeho obvyklej úradnej dobe.

(4) Námietky podľa odseku 3 písm. d) vybavuje pracovník správcu dane najbližšie nadriadený tomu, voči ktorému smerujú. Tento nadriadený pracovník námietke vyhovie a zabezpečí nápravu alebo daňovému subjektu oznámi písomne dôvody, pre ktoré nemožno námietke vyhovieť. Proti tomuto rozhodnutiu sa nemožno odvolať.

(5) Prevzatie dokladov a iných vecí podľa odseku 2 písm. g) potvrdí pracovník správcu dane v protokole o kontrole alebo osobitne pri prevzatí. Tento postup sa použije iba vtedy, ak hrozí nebezpečenstvo, že takto označené dôkazné prostriedky budú zničené, pozmenené, odstránené alebo inak znehodnotené. Zapožičané doklady vráti správca kontrolovanému subjektu najneskôr do tridsiatich dní. V osobitne zložitých prípadoch, najmä ak je nevyhnutné zapožičané doklady podrobiť vonkajšej expertíze, môže túto lehotu predĺžiť orgán priamo nadriadený správcovi dane. Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustné odvolanie.

(6) O výsledku zistenia vyhotoví pracovník správcu dane protokol o daňovej kontrole. Po prerokovaní tohto protokolu ho podpíše kontrolovaný daňový subjekt a pracovník správcu dane. Bez dôvodné odmietnutie podpisu kontrolovaným daňovým subjektom je pre platnosť v protokole uvedených zistení bezvýznamné a o tomto musí byť v protokole kontrolovaný daňový subjekt výslovne poučený. Jedno vyhotovenie protokolu obdrží kontrolovaný daňový subjekt. Deň podpisu protokolu je tiež dňom jeho doručenia. Ak je vý-

sledkom kontrolného zistenia skutočnosť, odôvodňujúca dodatočné vyrubenie dane, môže byť súčasťou protokolu o daňovej kontrole i dodatočný platobný výmer. Ak odmietne daňový subjekt protokol prevziať, doručí sa mu poštou na doručenkú.

§ 16

Dožiadanie

(1) Miestne príslušný správca dane môže požiadať o vykonanie jednotlivých úkonov v daňovom konaní iného vecne príslušného správcu dane, ak tento môže požadovaný úkon vykonať ľahšie, hospodárnejšie alebo rýchlejšie. Dožiadateľ správca dane je povinný žiadosť vyhovieť alebo oznámiť dôvody, pre ktoré dožiadaniu nemôže vyhovieť.

(2) Spory o opodstatnenosti dožiadania rozhoduje orgán uvedený v § 3 ods. 9.

§ 17

Doručovanie

(1) Správca dane doručuje úradné písomnosti adresátovi spravidla poštou. Tieto písomnosti však môže doručiť i svojimi pracovníkmi.

(2) Do vlastných rúk sa adresátovi doručujú písomnosti,

- a) o ktorých tak výslovne ustanovuje tento zákon,
- b) ak je deň doručenia rozhodujúci pre začiatok plynutia lehoty, ktorej nesplnenie by pre adresáta mohlo byť spojené s právnou ujmou,
- c) ak tak určí správca dane.

(3) Ak nebol adresát písomnosti, ktorá má byť doručená do vlastných rúk, zastihnutý, hoci sa v mieste doručenia zdržuje, upovedomí ho doručovateľ vhodným spôsobom, že písomnosť príde doručiť znovu v určitý deň a hodinu. Ak bude nový pokus o doručenie bezvýsledný, uloží doručovateľ písomnosť na pošte alebo na obecnom úrade a adresáta o tom vhodným spôsobom vyrozumie. Ak si nevyzdvihne adresát písomnosť do pätnástich dní od jej uloženia, považuje sa posledný deň tejto lehoty za deň doručenia, i keď sa adresát o uložení nedozvedel.

(4) Ak adresát bezdôvodne odmietne prijať písomnosť, je táto doručená dňom, kedy bolo prijatie odmietnuté; na to musí doručovateľ adresáta upozorniť.

(5) Ak má adresát zástupcu s plnomocenstvom pre celé daňové konanie, doručuje sa písomnosť len tomuto zástupcovi. Ak má však adresát osobne v daňovom konaní niečo vykonať, doručuje sa písomnosť jemu i jeho zástupcovi.

(6) Ak má adresát, ktorý sa zdržuje v cudzine, zástupcu v tuzemsku, doručí sa písomnosť tomuto zástupcovi.

(7) Písomnosti určené právnickej osobe sa doručujú pracovníkom oprávneným pre tohto adresáta prijímať písomnosti. Ak nie sú, doručuje sa písomnosť, kto-

rá je určená do vlastných rúk, tomu, kto je oprávnený za adresáta konať; ostatné písomnosti ktorémukoľvek jeho pracovníkovi, ktorý písomnosť prijme. Rovnako sa postupuje, ak adresát ustanovil na pošte osobu na prijímanie zásielok.

(8) Písomnosti určené daňovému poradcovi, advokátovi alebo komerčnému právnikovi môžu byť doručované tiež ich pracovníkom, ktorí ním boli poverení na prijímanie písomností.

(9) Doručenie osobám uvedeným v odsekoch 4 až 8 sa považuje za doručenie adresátovi.

(10) Doručenie predpisovým zoznamom upravuje osobitný predpis.⁷⁾

§ 18

Doručovanie do cudziny

(1) Adresátovi, ktorý sa zdržuje v cudzine a jeho pobyt je známy, sa doručujú úradné písomnosti priamo. Ak treba doručiť úradnú písomnosť do vlastných rúk adresáta, zašle sa písomnosť na medzinárodnú návratku.

(2) Ak sa adresát zdržuje v cudzine a jeho pobyt nie je známy, doručujú sa úradné písomnosti zákonnému zástupcovi alebo opatrovníkovi (§ 9 ods. 1).

§ 19

Doručenie verejnou vyhláškou

(1) Ak nie je správcovi dane známy pobyt alebo sídlo adresáta, doručí písomnosť verejnou vyhláškou.

(2) Doručenie verejnou vyhláškou sa vykoná tak, že sa vyvesí po dobu pätnástich dní spôsobom v mieste obvyklým oznámenie o mieste uloženia písomnosti s jej presným označením. Posledný deň tejto lehoty sa považuje za deň doručenia. Oznámenie o uložení písomnosti sa vyvesí v sídle správcu dane, ktorého písomnosť má byť adresátovi doručená, v mieste jeho posledného pobytu alebo sídla. Vyvesenie verejnej vyhlášky zabezpečí na dožiadanie príslušného správcu dane obec, ktorá tiež potvrdí dobu vyvesenia.

§ 20

Začatie konania

(1) Konanie je začaté dňom, kedy podanie daňového subjektu došlo príslušnému správcovi dane, alebo dňom, kedy správca dane alebo iné osoby, ktoré na to zákon ustanovil, vykonali voči daňovému subjektu prvý úkon v daňovom konaní.

(2) Ak tak tento alebo osobitný zákon ustanovuje, podávajú daňové subjekty o svojej daňovej povinnosti príslušnému správcovi dane priznanie, hlásenie a vyúčtovanie na predpísaných tlačivách.

(3) Iné podania v daňových veciach možno urobiť písomne alebo ústne do zápisnice alebo iným vhodným spôsobom, ak daňové predpisy výslovne neustanovujú, že majú byť vykonané písomne.

⁷⁾ Napr. § 18 zákona SNR č. 317/1992 Zb. o dani z nehnuteľností.

(4) Pre konanie je rozhodujúci obsah podania, i keď je nesprávne označené. Z podania musí byť zřejmé, kto ho podáva, čoho sa týka a čo sa navrhuje.

(5) Podanie sa predkladá u miestne príslušného správcu dane a na požiadanie musí byť prijatie podania potvrdené.

(6) Ak má podanie nedostatky, pre ktoré nie je spôsobilé na prerokovanie, vyzve správca dane daňový subjekt, aby ich podľa jeho pokynu a v určenej lehote odstránil. Súčasne ho poučí o následkoch spojených s ich neodstránením.

(7) Ak bude podanie opravené v určenej lehote, hľadá sa naň tak, akoby bolo predložené bez nedostatkov v deň pôvodného podania. Ak bude opravené podanie predložené až po uplynutí určenej lehoty, považuje sa za podané dňom, kedy bolo podané po oprave. Ak sa vyzve správcu dane nevyhoví, hľadá sa na toto podanie, akoby nebolo podané.

§ 21

Postúpenie

(1) Ak nie je správca dane, ktorému bolo podanie v daňovej veci doručené, príslušný na prerokovanie veci a na rozhodnutie, je povinný podanie bezodkladne postúpiť príslušnému správcovi dane a upovedomiť o tom toho, kto podanie urobil.

(2) Ak bola podaním dodržaná lehota, považuje sa za zachovanú i u správcu dane, ktorému vec bola postúpená.

(3) Ak dôjde správcovi dane podanie, ktorého vybavenie nepatrí do jeho pôsobnosti ani do pôsobnosti iného správcu dane, vráti ho odosielateľovi.

§ 22

Nazeranie do spisov

(1) Daňový subjekt je oprávnený nazeráť do spisov týkajúcich sa jeho daňových povinností, s výnimkou spisov uvedených v odseku 2. Správca dane je povinný o každom nazretí do spisu vyhotoviť úradný záznam.

(2) Daňový subjekt nie je oprávnený nazeráť do úradnej korešpondencie určenej pre nadriadené orgány, do registra, do pomôcok, zápisov a rozhodnutí slúžiacich výlučne pre potreby správcu dane a ďalších podkladov, do ktorých sa nesmie umožniť nazeranie s ohľadom na povinnosť zachovať v tajnosti pomery iných daňovníkov.

(3) Na žiadosť daňového subjektu urobí správca dane zo spisového materiálu, do ktorého možno nazrieť, doslovné odpisy, overí ich zhodu s originálom, vyznačí na nich účel ich využitia a vydá ich daňovému subjektu.

§ 23

Povinnosť zachovávať mlčanlivosť

(1) Osoby, s výnimkou daňových subjektov v daňovom konaní o ich daňovej povinnosti, zúčastnené na daňovom konaní, sú povinné zachovávať mlčanlivosť o tom, čo sa pri daňovom konaní alebo v súvislosti s ním dozvedeli, najmä o osobných pomeroch daňových subjektov, ako aj o iných veciach súvisiacich s podnikaním.

(2) Účastníci daňového konania musia byť poučení správcom dane o svojej povinnosti zachovávať mlčanlivosť a o právnych dôsledkoch porušenia tejto povinnosti.

(3) Pracovníci správcu dane môžu

- a) informácie získané v daňovom konaní poskytnúť inému pracovníkovi toho istého alebo iného správcu dane, nadriadeným orgánom alebo súdu, ak tieto orgány prerokovávajú opravný prostriedok v daňovej veci alebo výkon exekúcie,
- b) poskytovať informácie nadriadeným orgánom i v prípadoch vybavovania sťažností daňových subjektov, pri odbornom posudzovaní jednotlivých prípadov a pri ich dohliadkovej činnosti vykonávanej u správcu dane,
- c) zovšeobecnené informácie získané pri výkone správy daní poskytnúť nadriadeným orgánom bez toho, aby sa uvádzali konkrétne daňové subjekty, ktorých sa informácie týkajú,
- d) poskytovať informácie štátnym orgánom pri zisťovaní oprávnenosti nárokov na podporu v nezamestnanosti a dávok sociálneho zabezpečenia,
- e) poskytovať informácie získané v daňovom konaní súdom v konaní o výživnom podľa osobitného predpisu.⁸⁾

(4) Informácie podľa odseku 3 písm. c) môžu uvedené orgány poskytovať inému orgánu, ak tak ustanovuje osobitný predpis.

(5) Od povinnosti zachovávať mlčanlivosť môžu byť tretie osoby zúčastnené na daňovom konaní a pracovníci správcu dane daňovým subjektom oslobodené len písomne, s uvedením rozsahu a účelu oslobodenia.

(6) Povinnosť zachovávať mlčanlivosť neplatí voči orgánom činným v trestnom konaní.

(7) Za porušenie povinnosti zachovávať mlčanlivosť sa považuje i využitie poznatkov získaných v daňovom konaní alebo v súvislosti s ním pre konanie prinášajúce prospech osobe zviazanej touto povinnosťou alebo iným osobám alebo konanie, ktoré by spôsobilo niekomu ujmu. Porušením povinnosti zachovávať mlčanlivosť nie je vyrubenie dane predpisovým zoznamom.

(8) Publikovať a akokoľvek zverejniť mená osôb, ktoré boli právoplatne odsúdené za trestný čin skrátenia dane vrátane uvedenia bližších okolností, za kto-

⁸⁾ Zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (úplné znenie č. 501/1992 Zb.).

rých bol tento trestný čin spáchaný, môže i poverený pracovník správcu dane. Bez uvedenia konkrétnych údajov, najmä mien, môže tiež pracovník správcu dane využívať zovšeobecnené informácie pri vedeckej, publikačnej a pedagogickej činnosti.

(9) Správca dane zodpovedá za vytvorenie podmienok pre zachovávanie mlčanlivosti podľa odseku 1. To sa vzťahuje aj na využívanie a prístup k údajom evidovaným pomocou výpočtovej techniky.

§ 24

Vylúčenie pracovníkov správcu dane

(1) Pracovník správcu dane je z daňového konania vylúčený, ak so zreteľom na jeho pomer k veci, k daňovým subjektom alebo k ich zástupcom možno mať pochybnosť o jeho nezaujatosti.

(2) Pracovník správcu dane je z daňového konania vylúčený aj v prípade, že sa v tej istej veci zúčastnil daňového konania ako pracovník orgánu iného stupňa.

(3) Pracovník správcu dane, daňový subjekt a ďalšie osoby zúčastnené na daňovom konaní sú povinní neodkladne oznámiť príslušnému vedúcemu pracovníkovi správcu dane skutočnosti uvedené v odsekoch 1 a 2 a ďalšie skutočnosti nasvedčujúce o zaujatosti pracovníka správcu dane.

(4) Pracovník, o ktorého nezaujatosti sú pochybnosti, smie do doby, než bude rozhodnuté o jeho nezaujatosti, vykonať vo veci len nevyhnutné úkony.

(5) O vylúčení pracovníka z daňového konania rozhodne jeho priamo nadriadený vedúci pracovník, ktorý môže rozhodnúť o vylúčení i z vlastného podnetu. Pri námietke zaujatosti vedúceho pracovníka správcu dane rozhodne o vylúčení vedúci pracovník orgánu najbližšie nadriadeného správcovi dane.

(6) Proti rozhodnutiu o vylúčení pracovníka podľa odseku 5 nie je prípustné odvolanie.

§ 25

Zastavenie daňového konania

(1) Ak nie je v tomto zákone alebo osobitnom predpise ustanovené inak, daňové konanie sa zastaví, ak

- navrhovateľ vzal späť svoj návrh skôr, ako bolo o ňom rozhodnuté, ak to zákon pripúšťa,
- je právnym nástupcom daňového subjektu Slovenská republika,
- sa zistí v priebehu konania, že navrhovateľ nie je podľa osobitných predpisov daňovým subjektom,
- daňový subjekt zmeškal lehotu, ktorú nemožno ďalej predĺžiť ani odpustiť jej zmeškanie,
- bolo vo veci už právoplatne rozhodnuté,
- nebola s návrhom a ani dodatočne na výzvu vyrovnaná poplatková povinnosť ustanovená osobitným zákonom.

(2) Rozhodnutie o zastavení konania podľa odseku 1 písm. b) sa nedoručuje; toto rozhodnutie sa zakla-

dá v spisovom materiáli správcu dane. Rozhodnutie o zastavení daňového konania musí obsahovať odôvodnenie. Proti tomuto rozhodnutiu sa možno odvolať.

§ 26

Predbežná otázka

(1) Ak sa v daňovom konaní vyskytne otázka, o ktorej už právoplatne rozhodol príslušný orgán, je správca dane takýmto rozhodnutím viazaný. Inak si môže správca dane o takejto otázke urobiť úsudok alebo dať príslušnému orgánu podnet na začatie konania.

(2) Správca dane si nemôže ako o predbežnej otázke urobiť úsudok o tom, či a kým bol spáchaný trestný čin alebo priestupok, alebo o osobnom stave občana, ak je to v pôsobnosti iného orgánu.

§ 27

Predvolanie a predvedenie

(1) Správca dane predvolá osobu, ktorej osobná účasť v daňovom konaní je nevyhnutná, a v predvolaní súčasne upozorní na právne dôsledky nedostavenia sa. Predvolanie sa doručuje do vlastných rúk.

(2) V prípade, že sa predvolaný bez ospravedlnenia nedostaví ani po opakovanom predvolaní, môže správca dane požiadať o jeho predvedenie.

(3) O predvedenie podľa odseku 2 správca dane požiada príslušný útvar Policajného zboru Slovenskej republiky, ktorý je povinný ho predviesť. O predvedení vojakov v činnej službe alebo príslušníkov ozbrojených zborov požiada správca dane útvar, v ktorom je predvolaný služobne zaradený.

§ 28

Náklady daňového konania

(1) Ak neustanovuje tento zákon inak, náklady daňového konania hradí príslušný správca dane, s výnimkou exekučných nákladov (§ 72) a nákladov, ktoré vznikli daňovému subjektu.

(2) Ak sa na výzvu správcu dane zúčastnia na daňovom konaní

- svedkovia, patrí im náhrada hotových výdavkov a ušlej mzdy; nárok je treba uplatniť u správcu dane, na ktorého výzvu sa na konaní zúčastnili, súčasne s dokladmi, ktoré preukazujú uplatňovaný nárok, do piatich pracovných dní po výsluchu, inak tento nárok zaniká,
- znalci, audítori a tlmočníci, patrí im náhrada hotových výdavkov a odmien, podľa osobitných predpisov,
- osoby, s výnimkou daňových subjektov, ktoré majú listiny a iné veci potrebné v daňovom konaní, patrí im náhrada spojená s ich predložením alebo obhliadnutím. Nárok je nevyhnutné uplatniť u správcu dane, na ktorého výzvu sa na konaní zúčastnili, súčasne s dokladmi, ktoré preukazujú uplatňovaný nárok, do piatich pracovných dní od predloženia alebo obhliadnutia, inak tento nárok zaniká,

d) tretie osoby podľa § 6 ods. 2 písm. d) až g), patrí im náhrada hotových výdavkov; na uplatnenie nároku sa vzťahuje obdobne ustanovenie písmena a).

(3) O uplatňovaných nárokoch rozhodne príslušný správca dane do pätnástich dní odo dňa ich uplatnenia a v rovnakej lehote poukáže v prospech oprávnených úhradu priznaného nároku. Proti tomuto rozhodnutiu sa možno odvolať.

§ 29

Dokazovanie

(1) Dokazovanie vykonáva správca dane, ktorý vedie daňové konanie.

(2) Správca dane dbá, aby skutočnosti rozhodujúce pre správne určenie daňovej povinnosti boli zistené čo najúplnejšie, a nie je pritom viazaný iba návrhmi daňových subjektov.

(3) Netreba dokazovať skutočnosti všeobecne známe alebo známe správcovi dane z jeho činnosti.

(4) Ako dôkaz možno použiť všetky prostriedky, ktorými možno zistiť a objasniť skutočnosti rozhodujúce pre správne určenie daňovej povinnosti a ktoré nie sú získané v rozpore so všeobecne záväznými právnymi predpismi. Ide najmä o rôzne podania daňových subjektov (priznania, hlásenia, odpovede na výzvy správcu dane a pod.), o svedecké výpovede, znalecké posudky, verejné listiny, správy o daňových kontrolách, zápisnice o miestnom zisťovaní a obhliadke, povinné záznamy vedené daňovými subjektmi a doklady k nim.

(5) Ak v daňovom konaní daňový subjekt nesplní svoju dôkaznú povinnosť pri určení výšky dane, môže správca výšku dane s ním dohodnúť. Na túto dohodu sa vzťahuje primerane § 11.

(6) Ak nesplní daňový subjekt pri dokazovaní ním uvádzaných skutočností niektorú zo svojich zákonných povinností, v dôsledku čoho nemožno daňovú povinnosť správne určiť a daň sa neurčí ani podľa odseku 5, je správca dane pri určovaní daňovej povinnosti oprávnený použiť pomôcky, ktoré má k dispozícii alebo ktoré si zaobstará bez súčinnosti s daňovým subjektom. Takýmito pomôckami môžu byť najmä listiny, výpisy z verejných záznamov, daňové spisy iných daňových subjektov, znalecké posudky, výpovede svedkov v iných daňových veciach, správy a vyjadrenia iných správcov dane, štátnych orgánov a obcí, záujmových združení a vlastné poznatky správcu dane zo zdaňovania dotknutého daňového subjektu, ako aj jemu podobných daňových subjektov.

(7) Správca dane preukazuje

- doručenie vlastných písomností daňovému subjektu,
- existenciu skutočností vyvracajúcich vierohodnosť, správnosť alebo úplnosť povinných evidencií alebo záznamov vedených daňovým subjektom.

(8) Daňový subjekt preukazuje všetky skutočnosti, ktoré je povinný uvádzať v priznaní, hlásení a vyúčtovaní alebo na ktorých preukázanie bol vyzvaný správcom dane v priebehu daňového konania.

§ 30

Rozhodnutie

(1) V daňovom konaní možno ukladať povinnosť alebo priznávať práva len rozhodnutím. Rozhodnutie je pre adresáta platné, len ak je riadnym spôsobom doručené alebo oznámené, ak tento alebo osobitný predpis neustanovuje inak.

(2) Rozhodnutie musí obsahovať najmä

- označenie orgánu, ktorý rozhodnutie vydal,
- číslo konania, prípadne i číslo platobného výmeru, dátum rozhodnutia,
- presné označenie osoby, o ktorej právach a povinnostiach sa rozhodovalo,
- výrok, ktorý obsahuje rozhodnutie vo veci s uvedením ustanovenia právneho predpisu, podľa ktorého sa rozhodovalo, prípadne lehotu plnenia, rozhodnutie o náhradách konania, a ak ide o peňažné plnenie, aj sumu a číslo účtu príslušnej banky, na ktorý má byť suma zaplatená,
- poučenie o mieste, dobe a forme podania oprávneného prostriedku s upozornením na prípadné vylúčenie odkladného účinku,
- vlastnoručný podpis povereného pracovníka správcu dane s uvedením mena, priezviska a funkcie a odtlačok úradnej pečiatky so štátnym znakom.

(3) Rozhodnutie obsahuje odôvodnenie, ak tak ustanovuje tento zákon. V odôvodnení sa uvedie, ktoré skutočnosti boli podkladom rozhodnutia, aké úvahy ovplyvnili hodnotenie dôkazov a použitie právnych predpisov, na základe ktorých sa rozhodovalo.

(4) Ak chýba v rozhodnutí poučenie o opravných prostriedkoch alebo v poučení bolo nesprávne uvedené poučenie, že proti rozhodnutiu nie je možné podať opravný prostriedok, uzná správca dane opravný prostriedok podaný do šiestich mesiacov po doručení rozhodnutia, za včas podaný.

(5) Ak je v rozhodnutí určená pre podanie oprávneného prostriedku lehota dlhšia ako v tomto zákone, platí lehota uvedená v rozhodnutí.

(6) Rozhodnutie, ktorým správca dane určuje výšku dane, oznámi správca dane daňovému subjektu formou platobného alebo dodatočného platobného výmeru alebo predpisovým zoznamom.

(7) Rozhodnutie, ktorým sa daň vyrubuje odchylné od priznania, hlásenia, dohody alebo iného oznámenia, musí obsahovať odôvodnenie.

(8) Rozhodnutie o riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkoch musí obsahovať odôvodnenie. Odôvodnenie nie je potrebné, ak sa navrhovateľovi vyhovuje v plnom rozsahu.

(9) Doručené rozhodnutie, proti ktorému nemožno uplatniť riadny opravný prostriedok, je právoplatné.

(10) Rozhodnutie je vykonateľné, ak proti nemu nemožno podať riadne opravné prostriedky alebo ak ich podanie nemá odkladný účinok a ak uplynula zároveň lehota plnenia.

DRUHÁ ČASŤ PRÍPRAVNÉ KONANIE

§ 31

Registračná a oznamovacia povinnosť daňových subjektov

(1) Právnická alebo fyzická osoba, ktorá vykonáva podnikateľskú⁹⁾ alebo inú zárobkovú činnosť¹⁰⁾ na území Slovenskej republiky, je povinná do 30 dní sa registrovať u miestne príslušného správcu dane. Táto lehota začne plynúť nasledujúci deň po dni nadobudnutia právoplatnosti povolenia alebo oprávnenia alebo po dni začatia činnosti.

(2) Ak začne daňovník vykonávať činnosť alebo poberať príjmy podliehajúce dani, je povinný oznámiť túto skutočnosť správcovi dane do tridsiatich dní.

(3) Daňovník je povinný ďalej oznámiť správcovi dane do tridsiatich dní zriadenie prevádzkárne a jej umiestnenie na území Slovenskej republiky. Tridsať dní pred zrušením tejto prevádzkárne oznámi túto skutočnosť správcovi dane.

(4) Platiteľ dane je povinný registrovať sa u správcu dane najneskôr do pätnástich dní od vzniku povinnosti zrážať daň alebo preddavky na ňu, alebo daň vyberať, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

(5) Registračnú povinnosť nemá daňový subjekt, ktorý má len náhodnú alebo jednorazovú daňovú povinnosť alebo u ktorého je predmetom zdanenia len nehnuteľnosť, ak nemá registračnú povinnosť pri inej dani. Registračná povinnosť sa ďalej nevzťahuje na daňovníkov, ktorí majú výhradne príjmy zo závislej činnosti a príjmy, z ktorých je daň vyberaná osobitnou sadzbou dane.

(6) Pri plnení svojej registračnej alebo oznamovacej povinnosti je daňový subjekt povinný oznámiť svoje plné meno alebo názov, trvalý pobyt, miesto podnikania alebo sídlo, rodné číslo alebo identifikačné číslo organizácie, ako i údaje osvedčujúce povolenie alebo oprávnenie podľa odseku 1. Ak ide o právnickú osobu alebo fyzickú osobu, ktorá je podnikateľom, tiež čísla účtov v bankách, na ktorých sú sústredené peňažné prostriedky z jej podnikateľskej činnosti. Ďalej uvedie údaje potrebné na určenie miestnej príslušnosti správcu dane, druhov daní, ktoré u neho prichádzajú do úvahy, ako aj svoje organizačné jednotky. Právnická osoba uvedie tiež svoj štatutárny orgán a prípadne osoby, ktoré sú okrem tohto orgánu za ňu v daňových veciach oprávnené rokovať. Ak ide o daňový subjekt so sídlom

v cudzine, uvedie vždy svojho splnomocnenca v tužisku pre doručovanie. Ak je so začatím činnosti spojená i povinnosť platiť preddavky na daň, uvedie údaje potrebné pre určenie týchto preddavkov.

(7) Ak dôjde k zmenám skutočností uvedených v odsekoch 1 a 6, najmä ak zanikne jeho daňová povinnosť pri niektorej dani, je daňový subjekt povinný ich oznámiť správcovi dane do pätnástich dní odo dňa, kedy vznikli.

(8) Ak je daňovým subjektom osoba so sídlom alebo bydliskom v cudzine, ktorá nemá na území Slovenskej republiky prevádzkárne, ani nehnuteľný majetok, je povinná sa zaregistrovať najneskôr v deň začatia dani podliehajúcej činnosti.

(9) Registrácia alebo oznámenie podľa tohto zákona sa predkladá správcovi dane dvojmo na tlačive vydanom ministerstvom. Na registračnom tlačive musí daňový subjekt vyhlásiť, že ide o jeho prvú daňovú registráciu, alebo uviesť, či bol už niekedy daňovo registrovaný, a ak áno, kedy, u ktorého správcu dane, pridelené daňové identifikačné číslo, meno alebo názov, pod akým bol registrovaný a či bola registrácia odobratá alebo zrušená a dôvody, pre ktoré sa tak stalo. Ministerstvo a ústredné riaditeľstvo môže rozšíriť údaje požadované pri registrácii na registračnom tlačive, ak pôjde o údaje nevyhnutné pre riadnu správu jednotlivých daní.

(10) Správca dane preverí údaje oznámené daňovým subjektom pri registrácii a v prípade pochybností o ich správnosti alebo úplnosti vyzve daňový subjekt, aby údaje bližšie vysvetlil, zmenil alebo doplnil, a zároveň určí lehotu, v ktorej je daňový subjekt povinný na výzvu odpovedať. Ak dodrží daňový subjekt túto lehotu, považuje sa za dodržanú i lehota uvedená v odseku 1, ak inak k porušeniu lehoty uvedenej v odseku 1 nedošlo.

(11) Správca dane pridelí zaregistrovanému daňovému subjektu daňové identifikačné číslo a o vykonanej registrácii mu vydá osvedčenie. Toto číslo je daňový subjekt povinný uvádzať na všetkých daňových dokladoch (napr. na faktúrach, dobropisoch, vrubopisoch, pokladničných dokladoch a dodacích listoch), ktoré bude vydávať, a tiež pri styku so správcom dane. Pri zmenách skutočností uvedených v osvedčení, je daňový subjekt povinný predložiť osvedčenie o registrácii súčasne s oznámením týchto zmien podľa odseku 7. Na tomto osvedčení správca dane vyznačí vykonané zmeny.

(12) Ak nesplní daňový subjekt svoju registračnú alebo oznamovacia povinnosť, urobí tak správca dane z úradnej moci neodkladne, po zistení skutočností odôvodňujúcich takýto postup.

(13) Ak nesplní daňový subjekt svoju povinnosť podľa odseku 7, vykoná správca dane príslušné zmeny v registrácii alebo registráciu zruší, hneď ako zistí rozhodujúce skutočnosti.

(14) Správca dane vedie i evidenciu nezaregistrovaných daňových subjektov a subjektov, o ktorých možno predpokladať, že sa stanú daňovými subjektmi. Táto evidencia slúži výlučne správcovi dane pre účely

⁹⁾ § 2 ods. 2 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník.

¹⁰⁾ § 3 ods. 1 písm. b) zákona č. 286/1992 Zb.

zdanenia a okrem oprávnených pracovníkov správcu dane nemôže do nej nikto nazrieť, ani z nej poskytovať akékoľvek informácie, pričom nie sú dotknuté ustanovenia § 23 ods. 3 a 5.

(15) Ak je správcom dane obec, môže podľa miestnych podmienok tu ustanovenú registračnú povinnosť daňových subjektov vhodne obmedziť (okruh daňových subjektov, okruh nimi uvádzaných skutočností).

(16) Ustanovenia odsekov 1 až 13 sa nepoužijú, ak tento zákon alebo osobitný predpis ustanovujú inak.

§ 32

Súčinnosť tretích osôb

(1) Súdny, iné štátne orgány a notári v prípadoch, kedy predmet konania pred nimi podlieha dani podľa osobitných predpisov, sú povinní oznamovať správcovi dane údaje potrebné pre vyrubenie a vymáhanie dane.

(2) Štátne kontrolné orgány sú povinné oznamovať správcovi dane výsledky kontrol, ak majú vzťah k daňovým povinnostiam.

(3) Štátne a iné orgány a právnické osoby, ktoré z úradnej moci alebo vzhľadom na predmet svojej činnosti vedú evidenciu osôb a ich majetku, sú povinné na výzvu správcu dane oznámiť údaje potrebné na vyrubenie a vymáhanie daní.

(4) Osoby, ktoré majú listiny a iné veci, ktoré môžu byť dôkazným prostriedkom pri správe daní, sú povinné na výzvu správcu dane listiny a iné veci vydať alebo zapožičať.

(5) Právnické a fyzické osoby, ktoré vykonávajú platby fyzickým osobám, a z týchto platieb nezrážajú daň, sú povinné uskutočnené platby oznamovať miestne príslušnému správcovi dane. V oznámení sa uvedie meno a trvalý pobyt fyzickej osoby, vyplatená suma a dôvod platby. Oznámenie sa zašle vždy do tridsiatich dní po uplynutí kalendárneho polroka.

(6) Banky a iné peňažné ústavy sú povinné oznamovať na písomnú žiadosť správcu dane čísla bankových účtov, ich vlastníkov, stavy účtov a ich zmeny, údaje o pôžičkách, úveroch a úsporných vkladoch.¹¹⁾

(7) Na výzvu správcu dane sú mu pošty povinné oznamovať najmä totožnosť osôb, ktoré majú prenajaté poštové priehradky, a údaje o počte tam došlých zásielok a o ich odosielateľoch, úhrn súm dochádzajúcich daňovníkovi poštou alebo do jeho poštovej priehradky, totožnosť prijímateľa zásielok poste restante alebo umožniť správcovi dane tieto údaje získať na pošte a správnosť údajov oznámených poštou na mieste preveriť.

(8) Orgány spojov sú povinné oznamovať správcovi dane na jeho výzvu totožnosť užívateľov telefónnych, ďalekopisných a telefaxových staníc, ktoré nie sú uvedené vo verejne dostupných zoznamoch.

(9) Poisťovne sú povinné oznamovať správcovi dane výplaty poisťných plnení, ktoré nahrádzajú príjem alebo výnos, do tridsiatich dní odo dňa plnenia.

(10) Vydavatelia tlače sú povinní oznámiť správcovi dane na jeho výzvu meno podávateľa inzerátu uverejneného pod značkou.

(11) Verejní prepravcovia sú na výzvu správcu dane povinní mu oznamovať najmä odosielateľov a adresátov a skutočných príjemcov nimi prepravovaných nákladov, ako i údaje o dobe prepravy, množstve prepravovaného tovaru a charaktere zásielky.

§ 33

Postup pri ukončení činnosti

(1) Správca dane pri zistení, že daňový subjekt prestal vykonávať činnosť alebo poberať príjmy podliehajúce dani, urobí opatrenia potrebné na urýchlené určenie dane a na vybranie nedoplatkov na všetkých daniach za celú dobu jeho činnosti, za ktorú plynuli príjmy podliehajúce zdaneniu.

(2) Daňový subjekt zapísaný v obchodnom registri je povinný predložiť, súčasne so žiadosťou o výmaz z obchodného registra, písomný súhlas správcu dane. Povinnosť žiadať o písomný súhlas správcu dane s ukončením činnosti majú aj ostatné daňové subjekty.

§ 34

Vyhľadávacia činnosť

(1) Správca dane je oprávnený overovať úplnosť evidencie alebo registrácie daňových subjektov a zisťovať tiež všetky údaje týkajúce sa ich príjmov, majetkových pomerov a ďalších skutočností rozhodujúcich pre správne vyrubenie a vymáhanie dane.

(2) Pri tejto činnosti má správca dane rovnaké oprávnenia ako pri miestnom zisťovaní a daňovej kontrole.

(3) Vyhľadávacia činnosť môže byť vykonávaná i bez priamej súčinnosti s daňovým subjektom.

§ 35

Pokuty

(1) Tomu, kto nesplnil v určenej lehote povinnosť nepenažnej povahy vyplývajúcu z tohto zákona alebo z osobitného predpisu alebo uloženú rozhodnutím podľa tohto zákona, môže správca dane opakovane uložiť pokutu do výšky 2 000 000 Kčs. Opakovane možno uložiť pokutu, ak uloženie pokuty nevedlo k náprave a protiprávny stav trvá.

(2) Pri ukladaní pokút sa prihliada najmä na závažnosť, dobu trvania a následky protiprávneho konania.

(3) Proti rozhodnutiu o uložení pokuty sa možno odvolať. Odvolanie má odkladný účinok.

(4) Pokuta sa neuλοží, ak sa zvýši daň podľa § 67.

¹¹⁾ § 38 ods. 3 písm. c) zákona č. 21/1992 Zb. o bankách.

(5) V konaní o uložení pokuty sa postupuje podľa tohto zákona.

(6) Pokutu nemožno uložiť, ak uplynuli tri roky od konca roka, v ktorom došlo ku konaniu zakladajúcemu právo na uloženie pokuty. Právo vymáhať vyrubenú pokutu sa premlčuje po piatich rokoch od vykonateľnosti rozhodnutia.

§ 36

Pozastavenie činnosti

(1) Ak dochádza u daňového subjektu k opakovanému porušeniu povinnosti nepenažnej povahy, za ktorú už bola uložená pokuta podľa § 35, a nedošlo pri tom ani dodatočne k splneniu tejto povinnosti, môže správca dane pozastaviť daňovému subjektu činnosť, ktorej výsledky sú predmetom zdanenia a ktorých sa porušenie týka, až na dobu tridsiatich dní.

(2) Pozastavenie činnosti možno uplatniť len vtedy, ak neplnenie povinnosti daňovým subjektom sťažuje jeho registráciu alebo zistenie skutočností rozhodujúcich pre správne a úplné určenie dane.

(3) Správca dane výzve daňový subjekt na dodatočné splnenie jeho povinnosti a určí mu na to primeranú lehotu. Vo výzve ho súčasne upozorní na možnosť pozastavenia činnosti. Proti tejto výzve sa možno odvolať do ôsmich dní od jej doručenia. Podané odvolanie nemá odkladný účinok.

(4) Ak daňový subjekt nesplní povinnosť ani v lehote určenej vo výzve podľa odseku 3, môže správca dane vydať rozhodnutie o pozastavení činnosti daňového subjektu. Súčasťou rozhodnutia musí byť i jeho odôvodnenie a spôsob naloženia s vecami podliehajúcimi skaze, ak sú zahrnuté v tej časti hospodárskych prostriedkov subjektu dane, voči ktorej je pozastavenie činnosti uplatnené, a presné vymedzenie doby, odkedy a na ako dlho sa toto opatrenie uplatní. Proti tomuto rozhodnutiu nie sú prípustné opravné prostriedky.

(5) Pozastavenie činnosti sa uskutoční tak, že v rozhodnutí uvedený hmotný majetok sa za policajnej spolupráce uzavrie, uzamkne a zabezpečí úradným uzáverom. Daňový subjekt, u ktorého došlo k pozastaveniu činnosti, je povinný odovzdať správcovi dane do úschovy všetky kľúče od takto uzavretých hospodárskych prostriedkov po dobu, po ktorú pozastavenie činnosti trvá.

(6) Ak je to možné a vhodné, môže okrem toho, správca dane zabezpečiť uzavreté a uzamknuté hospodárske prostriedky vlastným zámkom.

(7) O priebehu uplatnenia pozastavenia činnosti na mieste sa spíše zápisnica.

(8) Od okamihu, kedy bol majetok zabezpečený úradným uzáverom, možno s uzavretým hmotným majetkom akokoľvek manipulovať alebo do neho vstupovať len so súhlasom správcu dane a v jeho prítomnosti.

(9) Prípadné straty a škody, ktoré vzniknú daňovému subjektu z pozastavenia činnosti, vrátane ušlého zisku, znáša daňový subjekt.

§ 37

Záznamová povinnosť

(1) Správca dane môže uložiť daňovému subjektu, aby okrem evidencie ustanovenej všeobecne záväzným právnym predpisom viedol osobitné záznamy potrebné pre správne určenie dane.

(2) Povinnosť viesť záznamy ukladá správca dane rozhodnutím, proti ktorému sa nemožno odvolať. Súčasťou rozhodnutia musí byť presné určenie zaznamenávaných údajov, ich členenie a usporiadanie, vrátane nadväznosti na doklady, z ktorých sa záznam vedie.

(3) Daňovník, ktorý je povinný platiť preddavky na daň, vedie záznam s prehľadom údajov potrebných pre určenie dane a v lehote určenej pre platenie preddavkov predkladá správcovi dane prehľad potrebných ukazovateľov.

(4) Daňovník, ktorý uplatňuje výdavky percentom z príjmov podľa osobitného predpisu, je povinný vždy viesť evidenciu príjmov a evidenciu hnutelného a nehnuteľného majetku.

(5) Správca dane je oprávnený kontrolovať aj v priebehu zdaňovacieho obdobia plnenie záznamovej povinnosti a ukladáť rozhodnutím povinnosť odstránenia chýb. Proti tomuto rozhodnutiu sa nemožno odvolať.

(6) Záznamy a doklady k nim sa vzťahujúce, je daňový subjekt povinný uchovávať po dobu, v ktorej zanikne právo daň vyrubiť alebo dodatočne vyrubiť (§ 45).

TRETIA ČASŤ

VYRUBOVACIE KONANIE

§ 38

Daňové priznanie a hlásenie

(1) Daňové priznanie alebo hlásenie je povinný podať každý, komu vzniká v súlade s týmto zákonom alebo s osobitným predpisom daňová povinnosť, alebo ten, koho na to správca dane výzve.

(2) Daňové priznanie alebo hlásenie možno účinne podať len na tlačive vydanom ministerstvom. Súčasťou daňového priznania alebo hlásenia sú i prílohy označené v príslušnom tlačive. Pri dovoze plní funkciu daňového priznania písomný návrh na colné konanie alebo iný doklad potvrdzujúci prepustenie tovaru.

(3) Daňové priznanie alebo hlásenie sa podáva najneskôr do 31. marca roku nasledujúceho po uplynutí zdaňovacieho obdobia, ak tento zákon alebo osobitný predpis neustanovuje inak.

(4) Ak je zdaňovacie obdobie kratšie ako jeden rok, podáva sa daňové priznanie alebo hlásenie do pätnástich dní po jeho uplynutí. Ak nevznikne v zdaňovacom období daňová povinnosť, oznámi túto skutočnosť daňový subjekt správcovi dane v rovnakej lehote. Túto lehotu nemožno predĺžiť.

(5) Ak sa daňová povinnosť plní pri prechode štátnych hraníc, je daňový subjekt povinný súčasne predložiť daňové priznanie.

(6) Správca dane môže na žiadosť daňovníka alebo daňového poradcu alebo i z vlastného podnetu predĺžiť lehotu pre podanie daňového priznania najviac o tri mesiace. Proti rozhodnutiu o predĺžení lehoty sa nemožno odvolať.

(7) Ak daňovník zomrie, je povinný podať daňové priznanie za príslušnú časť roka jeho právny nástupca. Ak je právnych nástupcov viac, podá priznanie ktorýkoľvek z nich. Ak sa nedohodnú, ktorý z nich priznanie podá, určí ho správca dane. Ak je právnym nástupcom Slovenská republika, daňové priznanie nepodáva. Ak nie je známy právny nástupca, podá priznanie zástupca ustanovený správcom dane. Priznanie sa podáva do troch mesiacov po úmrtí daňovníka alebo po ustanovení zástupcu, pričom správca dane môže túto lehotu na žiadosť predĺžiť.

(8) Ak daňovník pred svojím úmrtím nepodal daňové priznanie za predchádzajúce zdaňovacie obdobie, ak mal povinnosť podať daňové priznanie a daň nebola vyrubená, je právny nástupca, s výnimkou právneho nástupníctva Slovenskej republiky, povinný podať priznanie za zomretého daňovníka do troch mesiacov po úmrtí daňovníka. Správca dane môže túto lehotu zo závažných dôvodov na žiadosť predĺžiť.

(9) Ak zanikne daňovník bez vykonania likvidácie, je jeho právny nástupca alebo orgán, ktorý o zrušení rozhodol, povinný podať do konca nasledujúceho mesiaca od jeho zániku priznanie za uplynulú časť zdaňovacieho obdobia. Správca dane môže túto lehotu v odôvodnených prípadoch predĺžiť až na tri mesiace.

(10) V prípade likvidácie trvá daňová povinnosť i povinnosť podávať každoročne priznanie až do skončenia likvidácie. Ku dňu ukončenia činnosti vykoná daňovník účtovnú závierku a najneskôr do konca nasledujúceho mesiaca podá daňové priznanie a vyrovná daňovú povinnosť. Po skončení likvidácie je likvidátor povinný podať do konca nasledujúceho mesiaca priznanie za uplynulú časť zdaňovacieho obdobia a v priznaní uviesť tiež likvidačný prebytok.

(11) Pri zrušení trvalej prevádzkárne na území Slovenskej republiky sú subjekty so sídlom v cudzine povinné podať priznanie najneskôr do konca nasledujúceho mesiaca za uplynulú časť roka.

(12) Pri zániku daňovníka sa nesmie jeho majetok rozdeliť medzi zakladateľa alebo medzi spoločníkov pred zaplatením dane.

(13) V prípadoch uvedených v odsekoch 7 až 11 je daňová povinnosť splatná v lehote pre podanie daňového priznania.

(14) Daňový subjekt je povinný v daňovom priznaní alebo hlásení daň si sám vypočítať a uviesť tiež prípadné výnimky, oslobodenie, zvýhodnenie, úľavy, odpočty a vyčíslieť ich výšku.

(15) Skutočnosti rozhodujúce pre vyrubenie dane sa posudzujú pre každé zdaňovacie obdobie samostatne.

§ 39

Opravné a dodatočné daňové priznanie alebo hlásenie

(1) Pred uplynutím lehoty na podanie daňového priznania alebo hlásenia môže daňový subjekt podať opravné priznanie alebo hlásenie. Pre vyrubovacie konanie sa použije opravné priznanie alebo hlásenie a na predchádzajúce priznanie alebo hlásenie sa neprihliada.

(2) Ak zistí daňový subjekt, že jeho daňová povinnosť má byť vyššia, ako bola uvedená v daňovom priznaní alebo hlásení alebo správcom dane vyrubená, je povinný predložiť do konca mesiaca nasledujúceho po tomto zistení dodatočné priznanie alebo hlásenie. V rovnakej lehote je dodatočne vyrubená daň splatná.

(3) Dodatočné priznanie alebo hlásenie nie je prípustné, ak bol pred jeho podaním urobený správcom dane úkon smerujúci k preskúmaniu správnosti daňovej povinnosti za obdobie, ktorého by sa dodatočné priznanie alebo hlásenie týkalo.

(4) Opravné alebo dodatočné daňové priznanie alebo hlásenie sa podáva na tlačive, ktoré musí byť označené ako opravné alebo dodatočné. V tomto daňovom priznaní alebo hlásení sa vyznačia rozdiely oproti pôvodne podanému daňovému priznaniu alebo hláseniu.

§ 40

Majetkové priznanie

(1) Fyzické osoby, ktoré majú v Slovenskej republike trvalý pobyt alebo sa tu obvykle zdržujú,³⁾ a právnické osoby zaoberajúce sa podnikateľskou činnosťou so sídlom na území Slovenskej republiky podávajú majetkové priznanie s uvedením majetku, ktorý vlastní v tuzemsku i v cudzine.

(2) Fyzické osoby, ktoré nemajú v Slovenskej republike trvalý pobyt ani sa tu obvykle nezdržujú, a právnické osoby so sídlom v cudzine podávajú majetkové priznanie s uvedením nehnuteľného majetku, ktorý vlastní v Slovenskej republike.

(3) Majetkové priznanie sa podáva vždy do 31. mája podľa stavu k 1. januáru roka, v ktorom sa priznanie podáva. Prvýkrát sa priznanie podáva v roku 1993, ďalej v roku 1995 a potom vždy po troch rokoch. Priznanie sa podáva správcovi dane miestne príslušnému k správe dane z príjmov.

(4) Na základe majetkového priznania osôb zistí správca dane prírastky majetku v jednotlivých rokoch.

(5) Majetkové priznanie musí menovite obsahovať

- a) všetok nehnuteľný majetok,
- b) hnutelné veci,
- c) majetkové práva a iné majetkové hodnoty.

(6) Majetok uvedený v odseku 5 písm. a) sa neoceňuje a majetok uvedený v odseku 5 písm. b) a c) si daňový subjekt pre tieto účely ocení cenou obvyklou. Majetok uvedený v odseku 5 písm. a) sa v priznaní uvedie vždy a majetok uvedený v odseku 5 písm. b) a c) len vtedy, ak jeho súhrnná hodnota je vyššia ako 1 000 000 Kčs.

(7) Majetok v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov sa pre tieto účely delí rovnakým dielom, ak nebolo dohodou manželov určené inak.

(8) Na výzvu správcu dane sú povinné osoby uvedené v odsekoch 1 a 2 preukázať, či boli majetkové prírastky obstarané zo zdanených príjmov. Táto povinnosť sa vzťahuje i na majetok, ktorý síce ku dňu rozhodujúceho pre podanie majetkového priznania už predkladateľ nevlastnil, ale ho nadobudol v období od predchádzajúceho majetkového priznania.

(9) Zistené majetkové prírastky, pri ktorých nebolo preukázané ich obstaranie zo zdanených prostriedkov, využije správca dane na dodatočné overenie správnosti zdanenia za dobu, kedy k použitiu nezdanených prostriedkov došlo, a podľa pomôcok daň dodatočne vyrubí.

(10) Z majetkových prírastkov, pri ktorých zdanenie nebolo preukázané, správca dane vyrubí daň z príjmov. Časť majetkového prírastku, ktorá vyplynula iba zo zmeny cenových predpisov, prípadne zmeny všeobecnej ceny, nepodlieha dani.

(11) Právo dodatočne vyrubiť daň na základe majetkového priznania zaniká po dvadsiatich rokoch počínajúc rokom nasledujúcim po roku, v ktorom povinnosť podať majetkové priznanie vznikla.

(12) Správca dane má právo preveriť správnosť a úplnosť údajov uvedených v majetkovom priznaní. Na túto kontrolu sa vzťahuje primerane § 15.

(13) Ministerstvo ustanoví všeobecne záväzným právnym predpisom, ktorý majetok sa v majetkovom priznaní neuvádza.

§ 41

Vytýkacie konanie

(1) Ak vzniknú pochybnosti o správnosti, pravdivosti alebo úplnosti podaného priznania alebo hlásenia a dokladov predložených daňovníkom alebo o pravdivosti údajov v nich uvedených, oznámi správca dane tieto pochybnosti daňovníkovi a vyzve ho, aby sa k nim vyjadril, najmä aby neúplné údaje doplnil, nejasnosti vysvetlil a nepravdivé údaje opravil alebo pravdivosť údajov riadne preukázal.

(2) Vo výzve daňovníkovi určí správca dane primeranú lehotu na vyjadrenie, ktorá nesmie byť kratšia ako pätnásť dní, a poučí ho o následkoch spojených s neodstránením pochybností alebo nedodrzaním určenej lehoty.

§ 42

Určenie dane v prípade nepodania daňového priznania alebo hlásenia

Ak nebolo podané daňové priznanie alebo hláse-

nie včas, a to ani po výzve správcu dane alebo neboli na výzvu v určenej lehote odstránené chyby, je správca dane oprávnený zistiť základ dane a určiť daň podľa pomôcok, ktoré má k dispozícii alebo ktoré si sám zaobstará, a to i bez súčinnosti s daňovým subjektom.

§ 43

Zákaz prenosu daňovej povinnosti

Dohody uzavreté s tým, že daňovú povinnosť znáša miesto daňového subjektu úplne alebo čiastočne iná osoba, nie sú pre daňové konanie právne účinné, ak neustanovuje tento zákon alebo osobitný predpis inak.

§ 44

Vyrubenie dane a jej doplatku

(1) Podľa výsledkov vyrubovacieho konania určí správca daň, ktorá má byť daňovému subjektu vyrubená.

(2) Ak sa vyrubená daň odchyľuje od dane uvedenej v daňovom priznaní alebo hlásení alebo od dane, ktorú daňový subjekt v daňovom konaní uznal, musí byť zo spisového materiálu zrejmé, podľa akých pomôcok alebo na podklade čoho správca dane vyrubí daň odchyľne, ako i dôvody tohto rozdielu. Obdobne musí byť zo spisového materiálu zrejmé, ako bol zistený daňový základ a určená daň stanovená, ak sa tak stalo bez priznania alebo hlásenia daňového subjektu.

(3) Ak správca dane vyrubí daň podľa pomôcok, ktoré má k dispozícii alebo ktoré si zaobstaral, prihliadne tiež na zistené okolnosti, z ktorých vyplývajú výhody pre daňovníka, i keď ním neboli v konaní uplatnené.

(4) O určenom základe dane a vyrubenej dani vyrozumie správca dane daňový subjekt platobným výmerom alebo predpisovým zoznamom, ak neustanovuje tento zákon alebo osobitný predpis inak.

(5) Ak sa neodchyľuje vyrubená daň od dane uvedenej v daňovom priznaní alebo hlásení, nemusí správca dane oznámiť daňovému subjektu výsledok vyrubenia, ak o to daňový subjekt výslovne nepožiadá s uvedením dôvodu. V tomto prípade sa za deň vyrubenia považuje posledný deň lehoty pre podanie daňového priznania alebo hlásenia, a ak bolo daňové priznanie alebo hlásenie podané oneskorene, deň, kedy ho správca dane obdržal. Deň vyrubenia je dňom doručenia a príjemcom je daňový subjekt. Vzťahuje sa to i na dodatočné priznanie alebo hlásenie. Odvolacia lehota je pätnásť dní.

(6) Platobným výmerom sa oznamuje výška vyrubenej dane i v prípadoch, keď daň má byť podľa osobitných predpisov zaplatená bez podania daňového priznania alebo hlásenia, ale daňový subjekt túto povinnosť nesplnil.

(7) Ak zistí správca dane, že vyrubená daň je nižšia, ako mala byť vyrubená, vyrubí takto zistený rozdiel dodatočným platobným výmerom.

(8) V odvolaní proti dodatočnému platobnému výmeru možno napadnúť len ním dodatočne vyrubený rozdiel dane.

(9) Tlačivá platobných výmerov, predpisových zoznamov a vyhlášok k nim vydá ministerstvo a ústredné riaditeľstvo.

§ 45

Zánik práva vyrubiť daň

(1) Ak tento zákon alebo osobitný predpis neustanovuje inak, nemožno vyrubiť daň ani jej doplatok alebo priznať nárok na daňový odpočet po uplynutí troch rokov od konca roku, v ktorom vznikla povinnosť podať daňové priznanie alebo hlásenie, alebo v ňom vznikla daňová povinnosť, bez toho, aby tu súčasne bola povinnosť daňové priznanie alebo hlásenie podať.

(2) Ak bol pred uplynutím tejto lehoty vykonaný úkon smerujúci na vyrubenie dane alebo jej doplatku, plynie trojročná lehota znovu od konca roka, v ktorom bol daňový subjekt o tomto úkone vyzoomený. Vyrubiť a dodatočne vyrubiť daň však je možné najneskôr do desiatich rokov od konca zdaňovacieho obdobia, v ktorom vznikla povinnosť podať daňové priznanie alebo hlásenie, alebo v ktorom vznikla daňová povinnosť bez súčasnej povinnosti podať daňové priznanie alebo hlásenie.

ŠTVRTÁ ČASŤ

RIADNE OPRAVNÉ PROSTRIEDKY

§ 46

Odvolanie

(1) Proti určeniu dane správcom dane a proti iným rozhodnutiam, pre ktoré je to zákonom ustanovené, sa účastník konania môže odvolať.

(2) Proti rozhodnutiam, najmä proti výzvam podľa § 41, ktoré predchádzali určeniu dane, sa nemožno odvolať ani uplatniť mimoriadny opravný prostriedok.

(3) Odvolanie sa podáva písomne alebo ústne do zápisnice u správcu dane, ktorého rozhodnutie je odvolaním napadnuté.

(4) Odvolanie musí obsahovať

- a) presné označenie správcu dane,
- b) presné označenie odvolávajúceho sa,
- c) číslo konania, prípadne číslo platobného výmeru, proti ktorému odvolanie smeruje,
- d) uvedenie rozporu s právnymi predpismi, skutkovým stavom alebo inými dôvodmi, ktoré preukazujú nesprávnosť alebo nezákonnosť napadnutého rozhodnutia,
- e) návrh dôkazných prostriedkov k tvrdeniam uvedeným v odvolaní, ak sa v odvolaní nenamieta len rozpor s právnymi predpismi,
- f) navrhované zmeny alebo zrušenie napadnutého rozhodnutia.

(5) Odvolanie možno podať do tridsiatich dní odo dňa doručenia rozhodnutia, proti ktorému odvolanie smeruje, ak nie je v tomto zákone ustanovené inak. Ak neobsahuje podané odvolanie zákonom predpísané náležitosti, vyzve správca dane odvolávajúceho sa na jeho doplnenie s poučením, v akom smere musí byť doplnené, a o následkoch nevyhovenia vyzve a určí na to primeranú lehotu, najmenej pätnásť dní. Ak vyhovie odvolávajúci sa tejto výzve v plnom rozsahu, považuje sa odvolanie za včas a riadne podané. Ak nevyhovie odvolávajúci sa výzve, správca dane odvolacie konanie zastaví. Proti rozhodnutiu o zastavení konania je odvolanie prípustné.

(6) Ak nemôže správca dane posúdiť všetky údaje odvolania na základe výsledkov už vykonaného konania, konanie doplní.

(7) Do doby, pokiaľ nie je o odvolaní rozhodnuté, môže odvolávajúci sa údaje svojho odvolania dopĺňovať a pozmenovať.

(8) Ak odvolávajúci vezme svoje odvolanie späť, nemôže podať v tej istej veci odvolanie nové, i keď by ešte odvolacia lehota neuplynula. Oznámenie o späťvzati odvolania musí byť podané písomne alebo ústne do zápisnice. Ak sú v dobe od podania odvolania do jeho späťvzatia vykonané správcom dane v konaní úkony, späťvzatím sa nezrušujú a možno ich využiť v ďalšom konaní.

(9) Odvolanie nemá odkladný účinok, ak neustanoví tento zákon inak.

(10) Odvolanie je neprípustné, ak smeruje len proti odôvodneniu rozhodnutia, bez toho, aby súčasne bol napadnutý jeho výrok.

§ 47

Postup správcu dane

(1) Správca dane, ktorého rozhodnutie je odvolaním napadnuté, môže rozhodnúť o odvolaní sám, ak mu v plnom rozsahu vyhovie. Proti tomuto rozhodnutiu sa nemožno odvolať. Správca dane môže rozhodnúť o odvolaní i v prípade, že mu vyhovie iba čiastočne. Proti takémuto rozhodnutiu je odvolanie prípustné.

(2) Rozhodnutie podľa odseku 1 musí obsahovať odôvodnenie, ak sa v ňom nevyhovuje odvolaniu v plnom rozsahu. V odôvodnení sa musí správca dane vysporiadať so všetkými námietkami uvedenými v odvolaní.

(3) Ak správca dane o odvolaní podľa odsekov 1 a 2 nerozhodne sám, postúpi odvolanie spolu s výsledkami doplneného konania, s úplným spisovým materiálom a s predkladacou správou na rozhodnutie odvolaciemu orgánu.

(4) Predkladacia správa musí obsahovať najmä tieto údaje

- a) či nejde o odvolanie neprípustné, oneskorené alebo podané nepríslušnou osobou,
- b) zhrnutie výsledkov doplneného konania,

- c) stanovisko ku všetkým dôvodom odvolania,
- d) návrh na výrok rozhodnutia o odvolaní.

(5) Správca dane odvolanie zamietne, ak

- a) smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie neprípustné,
- b) je podané po určenej lehote,
- c) je podané osobou na to nepríslušnou.

(6) Správca dane nevydáva rozhodnutie o zamietnutí odvolania podľa odseku 5.

§ 48

Postup odvolacieho orgánu

(1) Ak neustanovuje osobitný predpis inak, je odvolacím orgánom orgán najbližšie vyššieho stupňa nadriadený správcovi dane, ktorý napadnuté rozhodnutie vydal.

(2) Odvolací orgán preskúma odvolaním napadnuté rozhodnutie vždy v rozsahu požadovanom v odvolaní. Ak vyjdú pri preskúmaní najavo skutkové, či právne okolnosti odvolávajúcim sa neuplatnené, ktoré majú podstatný vplyv na výrok rozhodnutia, možno na ne pri rozhodovaní prihliadnuť. Pritom nie je odvolací orgán viazaný len návrhmi odvolávajúceho sa a môže zmeniť rozhodnutie odvolaním napadnuté i v neprospech odvolávajúceho sa. V rámci odvolacieho konania môže odvolací orgán výsledky daňového konania dopĺňať, odstraňovať chyby konania alebo toto doplnenie alebo odstránenie chýb uložiť správcovi dane s určením primeranej lehoty.

(3) V odvolacom konaní je odvolací orgán oprávnený použiť primerane i § 41.

(4) Ak odvolanie smeruje proti rozhodnutiu o dani určenej podľa pomôcok alebo o dani dohodnutej v daňovom konaní, skúma odvolací orgán iba dodržanie zákonných podmienok pre použitie tohto spôsobu určenia dane. Ak zistí odvolací orgán, že tieto zákonné podmienky boli dodržané, odvolanie pre jeho neodôvodnenosť zamietne.

(5) Odvolací orgán rozhodnutie preskúma, a ak nie je pri rozhodovaní viazaný ustanovením odseku 4, rozhodnutie v odôvodnených prípadoch zmení alebo zruší a vráti vec na nové konanie a rozhodnutie; inak napadnuté rozhodnutie potvrdí.

(6) Rozhodnutie o odvolaní musí obsahovať odôvodnenie, ak sa v ňom nevyhovuje odvolaniu v plnom rozsahu. V odôvodnení sa musí odvolací orgán vysporiadať so všetkými námietkami uvedenými v odvolaní.

(7) Ak vyplýva z povahy veci, že odvolanie môže podať niekoľko daňových subjektov, a ak sa odvolá len niektorý z nich, vyzrozumie o tom odvolací orgán všetky ostatné dotknuté daňové subjekty a vyzve ich, aby sa k podanému odvolaniu v ním určenej lehote vyjadrili. Táto lehota nesmie byť kratšia ako pätnásť dní.

Na vyjadrenie doručené po určenej lehote sa v ďalšom konaní neprihliada. Prípadná zmena daňovej povinnosti vyplývajúca z rozhodnutia o odvolaní sa vzťahuje na všetky daňové subjekty.

(8) Proti rozhodnutiu odvolacieho orgánu sa nemožno odvolať.

§ 49

Sťažnosť

(1) Ak má daňovník pochybnosť o správnosti zrazenej dane, požiadá platiteľa dane v lehote šesťdesiat dní odo dňa, kedy k zrážke došlo, o vysvetlenie. V žiadosti uvedie dôvody preukazujúce jeho pochybnosti.

(2) Platiteľ dane je povinný oznámiť daňovníkovi požadované údaje do tridsiatich dní odo dňa, kedy žiadosť obdržal, a v tej istej lehote prípadnú chybu opraviť.

(3) Ak nesúhlasí daňovník s postupom platiteľa dane, môže podať sťažnosť na postup platiteľa dane správcovi dane, v ktorého obvode má platiteľ sídlo alebo trvalý pobyt, a to do tridsať dní odo dňa, kedy daňovník obdržal oznámenie platiteľa dane.

(4) Správca dane o sťažnosti rozhodne a rozhodnutie doručí daňovníkovi i platiteľovi dane. Rozhodnutie musí obsahovať odôvodnenie. Na konanie o sťažnosti sa nevzťahuje osobitný predpis.¹²⁾

(5) Proti tomuto rozhodnutiu sa môže odvolať daňovník i platiteľ dane v lehote do tridsať dní odo dňa jeho doručenia.

§ 50

Námietka a reklamácia

(1) Daňový subjekt môže uplatniť námietku proti akémukoľvek úkonu správcu dane v súvislosti s vymáhaním a zabezpečovaním dane.

(2) Námietka musí byť podaná písomne alebo ústne do zápisnice do tridsiatich dní odo dňa, kedy sa o úkone dozvedel, a to u správcu dane, ktorý úkon vykonal. Podaná námietka nemá odkladný účinok.

(3) Správca dane posúdi námietky, rozhodne o nich a toto rozhodnutie musí obsahovať odôvodnenie. Proti tomuto rozhodnutiu sa nemožno odvolať.

(4) Proti postupu správcu dane pri platení a evidencii dane môže daňový dlžník (§ 56) podať reklamáciu. Na podmienky a spôsob vybavenia sa primerane vzťahujú odseky 2 a 3.

PIATA ČASŤ

MIMORIADNE OPRAVNÉ PROSTRIEDKY

§ 51

Obnova konania

(1) Konanie ukončené právoplatným rozhodnu-

¹²⁾ Vládna vyhláška č. 150/1958 Ú. v. o vybavovaní sťažností, oznámení a podnetov pracujúcich.

tím sa obnoví na žiadosť účastníka konania alebo z úradnej moci, ak

- a) vyšli najavo nové skutočnosti alebo dôkazy, ktoré mohli mať podstatný vplyv na výrok rozhodnutia a nemohli sa v konaní uplatniť bez zavinenia účastníka konania,
- b) rozhodnutie bolo vydané na základe dôkazov, ktoré sa ukázali ako nepravdivé, alebo rozhodnutie sa dosiahlo trestným činom,
- c) rozhodnutie záviselo od posúdenia predbežnej otázky, o ktorej príslušný orgán rozhodol inak.

(2) Žiadosť o obnovu konania sa podáva u správcu dane, ktorý vo veci rozhodol v prvom stupni.

(3) Žiadosť musí byť podaná do šiestich mesiacov odo dňa, kedy sa žiadateľ preukázateľne dozvedel o dôvodoch obnovy, najneskôr však pred uplynutím lehoty, v ktorej zaniká právo daň vyrubiť. Tieto lehoty nemožno predĺžiť ani odpustiť ich zmeškanie.

(4) V návrhu na obnovu konania musia byť uvedené okolnosti preukazujúce odôvodnenosť návrhu a dodržanie lehôt.

(5) Ak prešla miestna príslušnosť zo správcu dane, ktorý pôvodne vo veci rozhodol, na iného správcu dane, návrh na obnovu konania sa podáva u správcu dane, ktorý je miestne príslušný v dobe podania návrhu.

§ 52

Postup pri obnove konania

(1) Obnovu konania povolí alebo nariadi správca dane, ktorý vo veci rozhodol v poslednom stupni.

(2) Správca dane nariadi obnovu konania z úradnej moci, ak nezaniklo právo na vyrubenie dane. Povolenie alebo nariadenie obnovy konania má voči takto preskúmanému rozhodnutiu odkladné účinky, až do doby doručenia rozhodnutia vo veci vydaného v obnovenom konaní s výnimkou zabezpečovacej exekúcie.

(3) Pri zmene miestnej príslušnosti rozhoduje o návrhu na obnovu konania alebo ju nariaďuje správca dane, ktorý je miestne príslušný v dobe podania návrhu.

(4) V rozhodnutí o povolení alebo nariadení obnovy konania sa uvedie, v akom rozsahu sa konanie obnovuje a z akých dôvodov.

(5) Proti rozhodnutiu o povolení alebo nariadení obnovy konania sa nemožno odvolať. Ak bola rozhodnutím zamietnutá žiadosť o obnovu konania, možno sa proti nemu odvolať.

(6) Nové konanie vo veci vykoná správca dane, ktorý vo veci rozhodol v prvom stupni; ak rozhodol o obnove konania odvolací orgán, je správca dane pri konaní viazaný jeho právnym názorom.

(7) Ak konanie alebo jeho jednotlivé úkony neboli dotknuté dôvodom, pre ktorý sa obnovu povoľuje alebo nariaďuje, zostávajú v platnosti.

(8) Novým rozhodnutím vo veci sa pôvodné rozhodnutie zrušuje, ak sa ho dôvod obnovy týka. Proti novému rozhodnutiu vo veci sa možno odvolať.

§ 53

Preskúmanie rozhodnutia mimo odvolacieho konania

(1) Rozhodnutie, ktoré je právoplatné, môže z vlastného alebo iného podnetu preskúmať orgán najbližšie vyššieho stupňa nadriadený orgánu, ktorý toto rozhodnutie vydal; ak ide o rozhodnutie ministerstva, minister financií Slovenskej republiky na základe návrhu ním ustanovenej osobitnej komisie. Rozhodnutie ministra financií Slovenskej republiky nemožno preskúmať.

(2) Orgán príslušný na preskúmanie rozhodnutia ho zruší alebo zmení, ak bolo vydané v rozpore so všeobecne záväzným právnym predpisom.

(3) Pri preskúmaní rozhodnutia vychádza príslušný orgán z právneho stavu a skutkových okolností v čase vydania rozhodnutia. Nemôže preto zrušiť rozhodnutie, ak sa po jeho vydaní dodatočne zmenili rozhodujúce skutkové okolnosti, z ktorých pôvodné rozhodnutie vychádzalo.

(4) Podnetu účastníka konania na preskúmanie rozhodnutia môže v plnom rozsahu vyhovieť aj orgán, ktorý rozhodnutie vydal, ak sa rozhodnutie netýka iného účastníka konania alebo ak s tým súhlasia ostatní účastníci konania.

(5) Príslušný orgán nemôže mimo odvolacieho konania rozhodnutie zrušiť alebo zmeniť po uplynutí troch rokov od právoplatnosti napadnutého rozhodnutia.

(6) Proti rozhodnutiu, ktorým sa zrušuje alebo mení rozhodnutie mimo odvolacieho konania, sa nemožno odvolať.

§ 54

Opravy zrejmych omylov a nesprávností

(1) Vyrubená daň správca dane rozhodnutím opraví alebo zruší na žiadosť alebo z úradnej moci, ak

- a) bola vyrubená niekomu, kto podľa zákona ju nie je povinný platiť,
- b) prišlo pri určení daňovej povinnosti k chybe v počítaní, písaní alebo inému omylu, najmä ak ide o určenie dvojitej daňovej povinnosti pri tej istej dani a u toho istého daňového subjektu.

(2) Zhodne s opravou daňovej povinnosti sa opraví tiež príslušenstvo dane.

(3) Ustanovenie odseku 1 písm. b) sa použije primerane i pri oprave zrejmych nesprávností v iných rozhodnutiach alebo opatreniach, ktorými nebola určená daňová povinnosť.

(4) Opravy alebo zrušenie vyrubenej dane nemožno vykonať, ak zaniklo právo daň vyrubiť alebo dodatočne vyrubiť.

(5) Proti takýmto rozhodnutiam sa možno odvolať.

§ 55

Lehoty na rozhodnutie a opatrenia proti nečinnosti

(1) Správca dane alebo jeho pracovník príslušný na rozhodnutie v daňovom konaní podľa tohto zákona alebo osobitného zákona¹⁾ sú povinní v jednoduchých veciach, najmä ak možno rozhodnúť na podklade dokladov predložených daňovým subjektom, vydať rozhodnutie alebo vykonať iné opatrenie ustanovené týmto zákonom (ďalej len „rozhodnutie“) bezodkladne.

(2) V ostatných prípadoch je správca dane alebo jeho pracovník príslušný na rozhodnutie v daňovom konaní povinný vo veci rozhodnúť do 30 dní od začatia konania alebo od vzniku inej skutočnosti rozhodujúcej na vydanie rozhodnutia. V osobitne zložitých prípadoch sú povinní tak urobiť do 60 dní.

(3) Ak vzhľadom na mimoriadnu zložitosť prípadu alebo iné závažné okolnosti alebo osobitnú povahu tohto prípadu nemožno rozhodnúť ani v lehote do 60 dní, môže túto lehotu na základe písomného odôvodnenia predĺžiť primerane správca dane, ktorý je bezprostredne nadriadený správcovi dane príslušnému na rozhodnutie. Ak je príslušný na rozhodnutie pracovník správcu dane, môže mu túto lehotu predĺžiť primerane na základe jeho písomného odôvodnenia vedúci orgánu, ktorého je pracovníkom.

(4) Ak správca dane alebo jeho pracovník príslušný na rozhodnutie v daňovom konaní nemôže vo veci rozhodnúť v lehote do 30 dní, je povinný o tom písomne s uvedením dôvodov upovedomiť daňový subjekt. Rovnako sú povinní postupovať, ak sa im udelí súhlas na rozhodnutie v predĺženej lehote podľa odseku 3.

(5) Ak správca dane alebo jeho pracovník, ktorý je príslušný na rozhodnutie v daňovom konaní, je v tomto konaní nečinný a nerozhodne ani v lehotách ustanovených v odsekoch 1 a 3 a nápravu nemožno dosiahnuť inak a povaha veci to nevyučuje, je príslušný vo veci rozhodnúť správca dane bezprostredne nadriadený správcovi dane, ktorý je nečinný. V prípade nečinnosti pracovníka správcu dane je za ustanovených podmienok povinný vo veci rozhodnúť vedúci toho orgánu, ktorého je pracovníkom.

ŠIESTA ČASŤ PLATENIE DANÍ

§ 56

Základné pojmy

(1) Daňová povinnosť vzniká okamihom, kedy nastali skutočnosti zakladajúce daňovú povinnosť podľa tohto zákona alebo osobitných predpisov.

(2) Daňová povinnosť, ktorá vznikla pred smrťou fyzickej osoby, prechádza na dediča.

(3) Daňová povinnosť zaniknutých právnických osôb prechádza na ich právneho nástupcu.

(4) Daňový dlžník je ten, kto nezaplatil splatnú sumu dane alebo preddavok na daň najneskôr v deň jej splatnosti.

(5) Daňový nedoplatok sú povinní zaplatiť tiež ručiteľia, ak im zákon povinnosť ručenia ukladá a ak ich na plnenie tejto platobnej povinnosti vyzve správca dane. Proti tejto výzve sa môže ručiteľ odvolať. V odvolaní môže ručiteľ namietat len skutočnosť, že nie je ručiteľom alebo ručenie bolo uplatnené vo väčšom než zákonom ustanovenom rozsahu.

(6) Ďalšími platbami, na ktoré sa vzťahuje tento zákon, sú úhrady platené podľa osobitného predpisu,¹³⁾ úroky, zvýšenie dane a exekučné náklady.

§ 57

Príslušenstvo dane

Príslušenstvom dane je penále, zvýšenie dane, exekučné náklady, úroky a pokuty uložené podľa tohto zákona. Ak správca dane v rozhodnutí neurčí inak, naloží sa s príslušenstvom dane, s výnimkou pokút, tak ako s daňou.

§ 58

Spôsob platenia daní

(1) Dane sa platia príslušnému správcovi dane v česko-slovenskej mene. Pri každej platbe musí byť uvedená, na ktorú daň je platba určená.

(2) Správca dane prijme platbu na daň, na ktorú bola určená. Platbu vykonanú bez postačujúceho označenia dane prijme správca dane na účet nejasných platieb a vyzve daňový subjekt, aby oznámil do určenej lehoty, na ktorú daň bola platba vykonaná. Ak obdrží správca dane odpoveď v určenej lehote, zaučtuje platbu na daň, určenú daňovým subjektom v odpovedi s účinnosťou ku dňu, kedy bola vykonaná. Ak neodpovie daňový subjekt včas, určí správca dane, na ktorú daň sa platba zaeviduje; v tomto prípade platí za deň platby deň, kedy ju správca dane zaevidoval na daň. O použití platby správcom dane použitej na inú daň, než na akú ju určil daňový subjekt, musí správca dane daňový subjekt písomne upovedomiť.

(3) Platby na dodatočne vyrubenú daň a príslušenstvo dane musia byť takto výslovne označené.

(4) Daň možno platiť

- a) bezhotovostným prevodom z účtu vedeného v banke na príslušný účet správcu dane,
- b) v hotovosti
 1. poštovou poukážkou na príslušný účet správcu dane,
 2. osobám povereným správcom dane prijímať platby na daň v hotovosti; na prijatú platbu je správca dane povinný vydať potvrdenie,

¹³⁾ Napr. § 32a) zákona č. 44/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva (banský zákon) v znení zákona SNR č. 498/1991 Zb.

3. výkonnému úradníkovi pri výkone exekúcie, ak ide o platby, ktoré majú byť exekúciou vy-možené, a ak nie je v exekučnom príkaze určene inak,
- c) kolkovými známkami, ak tak ustanoví osobitný predpis; správca dane, u ktorého sa predpokladá platenie kolkovými známkami, je povinný mať primeranú zásobu kolkových známok na predaj,
- d) platobnými známkami, ak ide o úhradu daní do rozpočtov obcí a ustanovuje tak osobitný predpis,
- e) preplatkom na inej dani.

(5) Kolkové známky vydáva ministerstvo, ktoré vo všeobecne záväznom právnom predpise ustanoví úpravu a spôsob platenia kolkovými známkami, najmä ich vzor, hodnoty, v ktorých budú vydávané, ich evidenciu a zaobchádzanie s nimi.

(6) Platobné známky vydávajú obce. Ministerstvo ustanoví všeobecne záväzným právnom predpisom úpravu a spôsob platenia platobnými známkami.

(7) Úhrada dane sa použije na úhradu daní a ich príslušenstva v tomto poradí

- exekučné náklady,
- pokuty,
- penále,
- zvýšenie dane,
- úrok,
- najstaršie nedoplatky na daniach,
- bežné platby daní vrátane preddavkov.

(8) Správca dane je povinný prijať každú platbu na daň, i keď nie je vykonaná daňovým subjektom, a bude s ňou zaobchádzať rovnakým spôsobom, ako by ju zaplatil daňový subjekt. Vrátenie platby tomu, kto ju za daňový subjekt zaplatil, nie je prípustné.

§ 59

Odklad platenia a povolenie splátok

(1) Na žiadosť môže správca dane povoliť odklad platenia dane alebo jej zaplatenie v splátkach, ak by bolo neodkladné zaplatenie u daňového dlžníka (§ 56) spojené s vážnou ujmom alebo ak nie je možné z iných dôvodov vybrať celý daňový nedoplatok od daňového dlžníka naraz. Povolenie možno viazať na podmienky.

(2) Odklad platenia možno vzťahovať tiež na sumy, o ktorých možno očakávať, že budú odpísané (§ 65).

(3) Ak nie je v rozhodnutí určené inak, nepočíta sa po dobu povoleného odkladu platenia dane alebo splátok dane penále, ak dodrží daňový dlžník určené podmienky.

(4) Odklad platenia dane alebo zaplatenia dane v splátkach nesmie byť povolený na dobu dlhšiu ako je lehota, v ktorej sa premlčuje vymáhanie dane.

(5) Po dobu odkladu platenia dane alebo jej zaplatenia v splátkach zaplatí daňový dlžník úrok z odlože-

nej sumy vo výške 140 % diskontnej úrokovej sadzby Štátnej banky česko-slovenskej platnej v prvý deň štvrťroka. Správca dane úrok vyrubí za celú dobu odkladu a o výške úroku daňového dlžníka vyrozumie. Tento úrok je splatný do osem dní odo dňa doručenia rozhodnutia.

(6) Proti rozhodnutiu o povolení odkladu platenia dane alebo povolenia splátok sa nemožno odvolať.

§ 60

Deň platby

(1) Za deň platby sa považuje

- pri bezhotovostných prevodoch z účtu v banke deň, kedy bolo uskutočnené odpísanie z účtu daňového dlžníka,
- pri platbách v hotovosti deň, kedy banka, pošta alebo iná oprávnená osoba hotovosť prijala alebo prevzala.

(2) Banky a pošty sú povinné previesť platby na príslušné účty správcov daní vždy najneskôr nasledujúci pracovný deň po tom, keď platba z účtu daňového dlžníka bola uskutočnená alebo keď bola v prospech účtu správcu dane prijatá v hotovosti. Ak je účet správcu dane vedený v inej banke ako účet daňového dlžníka, z ktorého je platba prevádzaná, je banka, ktorá uskutočňuje prevod, povinná previesť uhrádzovanú sumu tej banke, v ktorej je vedený účet správcu dane, v rovnakej lehote ako v predchádzajúcej vete. Rovnakým spôsobom sa postupuje pri platbách prijímaných v prospech účtu správcu dane v hotovosti. Banka, v ktorej sú vedené účty správcu dane, pripíše v ich prospech takto prevedené platby najneskôr nasledujúci pracovný deň po tom, čo k týmto peňažným prostriedkom získala dispozičné právo. Banky sú súčasne povinné oznámiť správcovi dane deň, kedy došlo k odpísaniu platby z účtu daňovníka. V prípade nedodržania týchto lehôt sú povinné uhradiť správcovi dane sankciu vo výške bežnej diskontnej sadzby Štátnej banky česko-slovenskej zo sumy včas neprevedenej.

(3) Ak daňový dlžník dá príkaz na úhradu daňovej povinnosti a banka príkaz nerealizuje v deň uvedený na príkaze z iných dôvodov, ako je nedostatok finančných prostriedkov na účte daňového dlžníka, ručí daňovému dlžníkovi banka. Úhrady daňových pohľadávok má prednosť pred inými úhradami.

(4) Dodržanie postupov bánk a pošt uvedených v odsekoch 2 a 3 môže kontrolovať správca dane, v ktorého prospech bola platba uskutočnená, alebo správca dane ním dožiadaný.

§ 61

Evidencia daní

(1) Predmetom evidencie príjmov, ktorú vedie správca dane, je zachytávanie daňových a platobných povinností, ich úhrad alebo zániku a z toho vyplývajú-cích daňových preplátok a nedoplatkov. Tieto údaje sú evidované na osobných účtoch jednotlivých daňových subjektov oddelene za každý druh dane.

(2) Výška daňovej a platobnej povinnosti je evidovaná na základe predpisových alebo odpisových poukazov evidovaných v osobitnom zázname vydaných predpisových a odpisových poukazov.

(3) Na debetnej strane osobných účtov sa evidujú predpisy a odpisy daňovej povinnosti, vrátane ich prípadných opráv. Ak sa odpisovým poukazom znižuje len platobná povinnosť, eviduje sa na kreditnej strane. Záznamy predpisových a odpisových poukazov sa mesačne uzavierajú a porovnávajú so stavom zaevidovaným na osobných účtoch.

(4) Platby a vratky dane sú evidované na kreditnej strane osobných účtov. Podkladom pre evidenciu sú najmä doklady bánk a pôšt. Vratky dane sa môžu uskutočniť len na základe vydaných platobných poukazov, ktoré sú evidované v zázname vydaných platobných poukazov. Pri uzatváraní záznamu vydaných platobných poukazov sa postupuje obdobne ako pri uzatváraní záznamov predpisových poukazov.

(5) Správnosť evidencie na kreditnej strane sa mesačne odsúhlasuje podľa dokladov bánk zasielaných správcovi dane.

(6) Nevymožiteľný nedoplatok, pri ktorom je predpoklad, že bude aspoň z časti vymožený, sa eviduje na podsúvahových účtoch. Nedoplatky evidované na podsúvahových účtoch je treba exekučne zabezpečiť a vymáhať, len čo je na to daná možnosť, alebo aspoň vykonať taký úkon, ktorým sa premlčanie nedoplatku prerušuje.

(7) Z údajov evidencie príjmov sa daňovým subjektom na ich žiadosť vydávajú potvrdenia o stave ich osobných účtov a pre potreby správcu dane výkazy nedoplatkov.

(8) Ustanovenia odsekov 1 až 7 sa nevzťahujú na dane uplatňované jednorazovo.

(9) Na poskytovanie informácií z evidencie príjmov sa vzťahuje primerane § 23.

(10) Tlačivá predpisových, odpisových a platobných poukazov a záznamov k nim vydá ministerstvo. Ministerstvo môže všeobecne záväzným právnym predpisom upraviť formu vedenia evidencie daní v súvislosti so zavedením výpočtovej techniky.

§ 62

Daňové nedoplatky a penále

(1) Daňový nedoplatok je suma platby splatnej dane alebo preddavku na daň, ktorá nebola zaplatená.

(2) Daňový dlžník je povinný zaplatiť za každý deň omeškania penále vo výške 0,3 % z nedoplatku dane, vrátane preddavku na daň. Penále sa počíta za každý deň omeškania odo dňa nasledujúceho po dni splatnosti až do dňa platby vrátane odo dňa pôvodného dňa splatnosti.

(3) Z rozdielu medzi daňou uvedenou v daňovom priznaní alebo hlásení a uvedenou daňovým dlžníkom v dodatočnom priznaní alebo hlásení sa vypočíta penále podľa odseku 2 polovičnou sadzbou. Ak bol tento

rozdiel zistený správcom dane, vypočíta sa penále podľa odseku 2 dvojnásobnou sadzbou. Ak spočíval zistený rozdiel v základe dane prevažne v zatajených príjmoch, vypočíta sa penále podľa odseku 2 trojnásobnou sadzbou. Pri tomto výpočte sa neprihliada na platby uskutočnené pred vydaním rozhodnutia o dodatočnom vyrubení dane. Ak je daň vyrubená na základe dodatočného daňového priznania alebo hlásenia, na platby uskutočnené pred jeho podaním sa neprihliada.

(4) Správca dane vyrubí penále platobným výmerom. O tomto predpise sa daňový dlžník vyrozumie do tridsiatich dní po tom, čo daňový nedoplatok bol celkom vyrovnaný, najneskôr však do 2 rokov od doby splatnosti dane. Penále je splatné do pätnástich dní od dňa doručenia platobného výmeru. Proti tomuto rozhodnutiu sa možno do pätnástich dní po jeho doručení odvolať. Toto odvolanie nemá odkladný účinok.

(5) Ak bola rozhodnutím o odvolaní proti vyrubenej dani alebo iným rozhodnutím o daňovej povinnosti daň celkom alebo sčasti odpísaná, odpíše sa z úradnej moci v pomernej časti tiež penále, ktoré z odpísanej dane bolo vyrubené, ak v rozhodnutí nie je určené inak.

(6) Penále sa nevyrubí, ak nepresiahne v úhrne sumu 100 Kčs za jedno zdaňovacie obdobie.

(7) Ustanovenia odsekov 1 a 6 sa použijú, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

§ 63

Daňové preplatky a úrok

(1) Daňový preplatok (ďalej len „preplatok“) je suma platby, ktorá prevyšuje splatnú daň, vrátane príslušenstva dane a preddavkov na daň.

(2) Preplatok sa použije na úhradu prípadného nedoplatku inej dane, alebo ak nie je takýto nedoplatok, ako preddavok na dosiaľ nesplatnú daňovú povinnosť pri dani, pri ktorej preplatok vznikol. O prevedení preplatku na úhradu nedoplatku inej dane sa daňový dlžník vyrozumie. Za deň úhrady tohto nedoplatku sa považuje deň, ktorý nasleduje po dni vzniku preplatku.

(3) Ak nemožno preplatok použiť podľa odseku 2, môže daňový dlžník požiadať o jeho vrátenie. Preplatok sa vráti, ak je väčší než 50 Kčs, a to do jedného mesiaca od doručenia žiadosti, ak osobitný predpis neustanovuje inak. Žiadosť o vrátenie preplatku alebo jeho preúčtovanie nepodlieha správnym poplatkom.

(4) Ak nepožiadá daňový dlžník, ktorého daňová povinnosť už úplne zanikla, o vrátenie daňového preplatku do troch rokov od konca roku, v ktorom nadobudol právoplatnosť posledný platobný výmer na daň, na ktorej je preplatok, nárok na vrátenie preplatku zaniká.

(5) Ak vznik preplatku zapríčini správca dane, alebo ho vrátil po lehote podľa odseku 3, je povinný zaplatiť daňovému dlžníkovi úrok vo výške bežnej diskontnej sadzby Štátnej banky česko-slovenskej.

(6) Proti rozhodnutiu správcu dane o žiadosti o vrátenie preplatku môže daňový dlžník podať odvolanie do pätnástich dní odo dňa jeho doručenia. Odvolanie nemá odkladný účinok.

§ 64

Odpustenie daňového nedoplatku

(1) Správca dane môže celkom alebo sčasti odpustiť daňový nedoplatok (ďalej len „nedoplatok“), ak by jeho vymáhaním bola vážne ohrozená výživa daňového dlžníka alebo osôb na jeho výživu odkázaných, alebo ak by vymáhanie nedoplatku viedlo k hospodárskemu zániku daňového dlžníka, pri ktorom by výnos z jeho likvidácie bol pravdepodobne nižší než ním vytvorená daň v budúcom daňovom období. Splnenie podmienok pre uplatnenie tohto ustanovenia zistí správca dane podľa pomôcok.

(2) Rozhodnutie správcu dane o odpustení nedoplatku platí len dovtedy, pokiaľ trvajú podmienky, za ktorých bolo vydané.

(3) Odpustenie nedoplatku môže byť viazané na podmienky, najmä na povinnosť zaplatiť časť nedoplatku v určenej lehote.

(4) Proti rozhodnutiu o odpustení nedoplatku sa nemožno odvolať.

§ 65

Odpísanie nedoplatku pre nevyožiteľnosť

(1) Nedoplatok môže správca dane odpísať z vlastného podnetu, ak je nevyožiteľný. Za nevyožiteľný sa považuje nedoplatok, ktorý bol bezvýsledne vymáhaný od daňového dlžníka a od iných osôb, od ktorých mohol byť vymáhaný, alebo je pravdepodobné, že by náklady na jeho vymáhanie presiahli jeho výťažok. Rovnako sa postupuje i vtedy, ak nie je nedoplatok nevyožiteľný, avšak jeho vymáhanie je spojené s veľkými ťažkosťami.

(2) O odpísaní pre nevyožiteľnosť sa daňový dlžník neupovedomuje; jeho dlh trvá ďalej, ak nie je vybrané dane premlčané.

§ 66

Preddavky

(1) Preddavok je povinná platba na daň, ktorú je povinný daňovník platiť v priebehu zdaňovacieho obdobia, ak skutočná výška dane za toto obdobie nie je ešte známa.

(2) Daňovník platí určený preddavok na daň

- a) v prípadoch určených týmto zákonom alebo osobitným predpisom v lehotách a výške v nich ustanovených,
- b) na základe rozhodnutia správcu dane.

(3) Po skončení zdaňovacieho obdobia sa preddavky na daň započítavajú na úhradu dane.

§ 67

Zvýšenie dane

Ak nebolo daňové priznanie alebo hlásenie o dani podané včas, môže správca dane zvýšiť príslušnú daň až o 10 %, ak tento zákon alebo osobitný predpis neustanovuje inak.

§ 68

Vyberanie dane zrážkou

Daň alebo preddavok na daň, ktorú bol platiteľ dane povinný zraziť alebo vybrať z daňového základu, odvedie správcovi dane v lehote ustanovenej týmto zákonom alebo osobitným predpisom. Ak tieto daňové sumy neboli zrazené alebo vybrané v určenej výške alebo odvedené v určenej lehote, predpíše správca dane platiteľovi dane tieto sumy k priamemu plateniu.

§ 69

Premlčanie práva vybrať a vymáhať nedoplatok

(1) Právo vybrať a vymáhať nedoplatok je premlčané po šiestich rokoch po skončení roka, v ktorom sa stal tento nedoplatok splatným.

(2) Ak je vykonaný úkon na vyberanie, zabezpečenie alebo vymáhanie nedoplatku, premlčacia lehota začína plynúť znovu po skončení kalendárneho roku, v ktorom bol daňový dlžník o tomto úkone upovedomený; nedoplatok je však možné vybrať a vymáhať najneskoršie do dvadsiaticich rokov po skončení roka, v ktorom sa stal nedoplatok splatným.

(3) Na premlčanie správca dane prihladne len vtedy, ak daňový dlžník vznesie námietku, a to len v rozsahu uplatňovanej námietky.

(4) Ak je nedoplatok zabezpečený na hnutelných veciach, nemôže sa záložné právo premlčať, ak má veriteľ záložnú vec v držbe.

(5) Ak je nedoplatok zabezpečený záložným právom na nehnuteľnostiach zápisom v príslušnej evidencii, nemôže sa do tridsiatich rokov po tomto zápise proti uplatneniu takto získaného práva namietať premlčanie nedoplatku.

§ 70

Zabezpečenie úhrady na nesplatnú alebo nevyrubenú daň

(1) Ak je odôvodnená obava, že nesplatná alebo nevyrubená daň za bežný kalendárny rok alebo predchádzajúce zdaňovacie obdobie bude v dobe jej splatnosti a vymáhateľnosti nevyožiteľná alebo že v tejto dobe bude vymáhanie alebo vyberanie dane spojené so značnými ťažkosťami, môže správca dane s uvedením dôvodov, na základe ktorých pokladá vyberanie a vymáhanie za ohrozené, vydať zabezpečovací príkaz. V zabezpečovacom príkaze uloží daňovému subjektu, aby najneskôr do troch dní v príkaze uvedenú sumu dane zabezpečil v prospech správcu dane, a to spôsobom

bom uvedeným v príkaze, najmä zložením istoty na jeho účet alebo do určenej depozitnej úschovy.

(2) Ak zloží daňový subjekt dostatočnú istotu, toto zabezpečenie sa nevykoná a už vykonané zabezpečovacie úkony správca dane zruší.

(3) Proti zabezpečovaciemu príkazu sa možno odvolať. Odvolanie nemá odkladný účinok. Ak odvolací orgán nerozhodne o odvolaní do tridsiatich dní po jeho podaní, zabezpečovací príkaz stráca platnosť. Pri plnení zabezpečovacieho príkazu sa použije primerane § 72.

(4) Výšku nevyrubenej ohrozenej dane určí správca dane podľa vlastných pomôcok. Ak nehrozí nebezpečenstvo omeškania, môže správca dane vyzvať daňový subjekt, aby v trojdennej lehote oznámil údaje potrebné pre takéto určenie dane.

(5) Ak tuzemský dlžník plní svoje platobné záväzky voči devízovému cudzincovi, ktorý podlieha zdaniu v tuzemsku, zrazí súčasne s výplatou dlžnej sumy z tejto sumy preddavok na daň v určenej výške a príslušnému správcovi dane oznámi identifikačné údaje o tejto zrážke.

(6) V jednotlivých prípadoch môže správca dane a pri skupine dlžníkov alebo druhov platieb ústredné riaditeľstvo určiť výšku zrážky odchyľne od všeobecnej úpravy.

(7) Ak nepodá daňový dlžník – devízový cudzinec – daňové priznanie ani na výzvu a ak nie je možné zabezpečiť daň bez jeho súčinnosti podľa pomôcok správcu dane, považuje sa daň za vyrovnanú vykonanou zrážkou podľa odseku 5.

§ 71

Záložné právo

(1) Na zabezpečenie daňovej pohľadávky a jej príslušenstva môže z tohto zákona vzniknúť záložné právo k veciam daňového dlžníka alebo ručiteľa. Rozhodnutie o tom sa doručí daňovému dlžníkovi alebo ručiteľovi, ktorý sa proti nemu môže v lehote do pätnástich dní odo dňa jeho doručenia odvolať. Toto odvolanie nemá odkladný účinok.

(2) Rozhodnutie musí obsahovať označenie daňovej pohľadávky a jej výšku a predmet záložného práva.

(3) Rozhodnutie o určení záložného práva sa s vyznačením jeho právoplatnosti a vykonateľnosti zašle podľa povahy vecí na vyznačenie záložného práva v evidencii nehnuteľností, alebo držiteľovi záložných vecí, prípadne poddlžníkovi.

(4) Ak vznikne na založených veciach viac záložných práv, uspokojí sa prednostne záložné právo podľa tohto ustanovenia.

§ 72

Vymáhanie nedoplatkov

(1) Ak nezaplatí daňový dlžník splatný nedoplatok vrátane nedoplatku na pokutách uložených podľa

tohto zákona v určenej lehote, vyzve ho správca dane, aby nedoplatok zaplatil v náhradnej lehote, najmenej osemdennej a upozorní ho, že po uplynutí tejto lehoty prikróči k vymáhaniu daňového nedoplatku. Proti výzve sa možno odvolať do pätnástich dní od jej doručenia. Odvolanie nemá odkladný účinok.

(2) Vymáhanie možno začať i bez výzvy, ak hrozí nebezpečenstvo, že účel vymáhania bude zmarený, ak sa nepristúpi k jeho vymáhaniu okamžite.

(3) Správca dane, u ktorého je daňový dlžník evidovaný, vymáha nedoplatok daňovou exekúciou. O vykonanie exekúcie môže správca dane požiadať tiež súd.

(4) Exekučným titulom pre daňovú exekúciu je

- a) vykonateľný výkaz nedoplatkov,
- b) vykonateľné rozhodnutie, ktorým sa ukladá peňažné plnenie,
- c) splatná suma preddavku na daň.

(5) Výkaz nedoplatkov sa zostavuje z údajov evidencie daní a musí obsahovať presné označenie daňového dlžníka, druh dane, výšku nedoplatku na tejto daní, údaje o pôvodnej splatnosti dane, deň, ku ktorému sa výkaz nedoplatkov zostavuje, a doložku vykonateľnosti.

(6) Daňová exekúcia sa vykonáva vydaním exekučného príkazu na

- a) prikázané pohľadávky na peňažné prostriedky daňových dlžníkov na účtoch vedených v bankách alebo iné pohľadávky,
- b) zrážku zo mzdy, iné odmeny za závislú činnosť alebo náhradu za pracovný príjem, dôchodok, sociálne a nemocenské dávky, štipendia a pod.,
- c) predaj hnutelných vecí,
- d) predaj nehnuteľností.

(7) Pre výkon daňovej exekúcie sa použijú primerane ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku.

(8) Exekučný príkaz sa doručuje daňovému dlžníkovi alebo ručiteľovi a ďalším osobám, ktorým sú exekučným príkazom uložené povinnosti. Všetky tieto osoby môžu proti nemu podať do pätnástich dní námietky. O námietkach rozhodne správca dane, ktorý exekúciu nariadil. Ak bola začatá exekúcia podľa odseku 2, je proti exekučnému príkazu prípustné odvolanie, rovnako ako pri výzve podľa odseku 1.

(9) Výkon rozhodnutia môže byť odložený, ak daňový dlžník alebo ručiteľ žiada o splátky, o odklad platenia daňového nedoplatku alebo o jeho odpustenie a i bez žiadosti, ak sa zisťujú skutočnosti správcovi dane rozhodujúce pre čiastočné alebo úplné zrušenie výkonu rozhodnutia. Ak bude odklad povolený, už vykonané úkony zostanú zachované.

(10) Ak sa ukáže v priebehu ďalšieho vymáhania, že vymáhanie bolo neoprávnené, patrí daňovému dlžníkovi alebo ručiteľovi za takto neoprávnené vymáhané sumy náhrada v dvojnásobnej výške, ako sa poskytuje za preplatky zavinené správcovi dane (§ 63).

Ak ešte exekúcia trvá, správca dane ju z úradnej moci zruší. Ak je skutočná škoda spôsobená neoprávneným vymáhaním vyššia ako zákonom priznaná náhrada, uhradzuje sa táto škoda namiesto náhrady.

SIEDMA ČASŤ

OSOBITNÉ USTANOVENIA K JEDNOTLIVÝM

DRUHOM DANÍ

PRVÁ HLAVA

DAŇ Z PRIDANEJ HODNOTY

§ 73

Registrácia pre účely dane z pridanej hodnoty

(1) Ak žiada daňový subjekt o zrušenie registrácie pre účely dane z pridanej hodnoty, je povinný preukázať, že dôvody na zrušenie registrácie existujú a sú trvalej povahy.

(2) Správca dane zruší registráciu platiteľa dane, ktorý sa zaregistroval na vlastnú žiadosť a ktorý neplní svoje povinnosti, ktoré pre neho vyplývajú zo zákona o dani z pridanej hodnoty.

§ 74

Vyberanie dane

Ministerstvo môže všeobecne záväzným právnym predpisom ustanoviť daňovému subjektu povinnosť platiť daň a predkladať daňové priznanie alebo hlásenie prostredníctvom určenej banky, s ktorou ministerstvo uzatvorilo vopred dohodu. Týmto predpisom môže byť predĺžená lehota určená v § 60 ods. 2 pre prevod prostriedkov na účty správcu dane.

DRUHÁ HLAVA SPOTREBNÉ DANE

§ 75

Splnomocnenie

Ministerstvo upraví všeobecne záväzným právnym predpisom

- minimálne požiadavky na usporiadanie výrobného zariadenia pre výrobu liehu tak, aby zaručovalo spoľahlivé zistenie vyrobeného množstva alkoholu,
- rozsah zabezpečenia výrobného zariadenia uzávermi,
- postup pri registrácii liehu meradlami,
- postup pri zisťovaní vyrobeného množstva liehu,
- postup pri zisťovaní zásob liehu,
- postup pri obehu liehu,
- náležitosti evidencie o výrobe a obehu liehu,
- oznamovaciu povinnosť pri začatí, prerušení alebo zastavení a ukončení výroby liehu,
- postup pri kontrole výroby a obehu liehu.

TRETIA HLAVA

DANE Z PRÍJMOV

Prvý oddiel

Daň z príjmov fyzických osôb

§ 76

Daňové priznanie

(1) Každý, kto má ročné príjmy presahujúce 6000 Kčs, ktoré sú predmetom dane z príjmov fyzických osôb, je povinný podať v určenej lehote (§ 38) daňové priznanie (ďalej len „priznanie“) za bezprostredne predchádzajúce zdaňovacie obdobie.

(2) Priznanie nie je povinný podať daňovník, ktorý okrem príjmov od dane oslobodených a príjmov, z ktorých je daň vyberaná osobitnou sadzbou dane,¹⁴⁾ nemá iné príjmy podliehajúce dani. Priznanie nie je povinný podať tiež daňovník, ktorý má len príjmy zo závislej činnosti¹⁵⁾ a nie je povinný podať priznanie podľa odseku 3.

(3) Ak daňovníkovi plynú príjmy zo závislej práce zo zahraničia, je povinný podať priznanie z týchto príjmov, ak platiteľ dane nemá v Českej a Slovenskej Federatívnej Republike stálu prevádzkareň, alebo ak má daňovník aj iné príjmy podrobené dani.

(4) V priznaní daňovník uvedie všetky príjmy, ktoré sú predmetom dane, okrem príjmov oslobodených od dane a príjmov, z ktorých je daň vyberaná osobitnou sadzbou dane.

§ 77

Zaokrúhľovanie

(1) Daň a penále sa zaokrúhľuje na celé koruny hore. Základ dane sa zaokrúhľuje na desiatky dole.

(2) Preddavky na daň z príjmov zo závislej činnosti a funkčných požitkov sa zaokrúhľujú na celé koruny hore, ostatné preddavky sa zaokrúhľujú na celé stovky hore.

§ 78

Minimálna výška dane

Daň so zvýšením sa nevyrubí, ak nepresiahne 100 Kčs. To neplatí, ak sa daň vyberá zrážkou.

§ 79

Platenie dane

(1) Daňovník je povinný daň si sám vypočítať a zaplatiť ju správcovi dane v lehote pre podanie priznania, po uplynutí zdaňovacieho obdobia, za ktoré sa daň vyrubuje.

(2) Daňovníci, ktorých daňová povinnosť za predchádzajúce zdaňovacie obdobie presiahla 1 000 000 Kčs, platia počínajúc januárom nasledujúceho roku mesačné preddavky vo výške 1/12 daňovej povinnosti

¹⁴⁾ § 36 zákona č. 286/1992 Zb.

¹⁵⁾ § 6 zákona č. 286/1992 Zb.

za predchádzajúce zdaňovacie obdobie, a to vždy do konca kalendárneho mesiaca. Preddavok za mesiac december sa neplatí a daňovník vyrovná celoročnú daňovú povinnosť v lehote pre podanie priznania.

(3) Daňovníci, ktorých daňová povinnosť v predchádzajúcom zdaňovacom období nepresiahla 1 000 000 Kčs, platia štvrtročné preddavky na daň za bežné zdaňovacie obdobie, a to vo výške 1/4 daňovej povinnosti za predchádzajúce zdaňovacie obdobie. Štvrtročné preddavky sú splatné do konca príslušného kalendárneho štvrtroka. Preddavok za štvrtý štvrtrok sa platí v polovičnej výške. Daňová povinnosť sa vyrovná v lehote pre podanie priznania.

(4) Preddavky neplatia daňovníci, ktorých ročná daňová povinnosť za predchádzajúce zdaňovacie obdobie nepresiahla 10 000 Kčs.

(5) Daňovník, ktorého základ dane tvorí súčet čiastkových základov a jedným z nich je aj čiastkový základ z príjmov zo závislej činnosti a funkčných požitkov, preddavok podľa odsekov 2 a 3 neplatí v prípade, že tento čiastkový základ tvorí viac než 50 % z celkového základu dane. V prípade, že čiastkový základ z príjmov zo závislej činnosti a funkčných požitkov tvorí 50 % a menej, preddavky vypočítané podľa odsekov 2 a 3 sa platia v polovičnej výške. Uvedené sa však nevzťahuje na daňovníka, ktorý má príjmy z podnikateľskej a inej samostatnej zárobkovej činnosti.

(6) Daňovou povinnosťou za uplynulé zdaňovacie obdobie sa rozumie suma, ktorú si daňovník vypočítal v priznaní, a po doručení platobného výmeru suma vyrubená týmto výmerom. Ak daňová povinnosť za predchádzajúce zdaňovacie obdobie by sa týkala len časti zdaňovacieho obdobia, je daňovník povinný si pre platenie preddavkov dopočítať daňovú povinnosť tak, akoby sa týkala celého zdaňovacieho obdobia. Prepčet sa vykoná tak, že daňová povinnosť, ktorá sa týkala časti zdaňovacieho obdobia, sa vydelením počtom mesiacov, za ktoré daňovník poberal príjmy podliehajúce dani, a vynásobí sa dvanástimi.

(7) Ak je daň podľa platobného výmeru vyššia, ako si ju daňovník vypočítal v priznaní alebo ak ide o daň vyrubenú dodatočným platobným výmerom, je daňovník povinný zaplatiť rozdiel do pätnástich dní po doručení platobného výmeru. Preddavky do tej doby splatné sa nemenia.

(8) V odôvodnených prípadoch môže správca dane určiť preddavky inak. Proti rozhodnutiu o určení preddavkov inak je možné podať odvolanie.

(9) Novým daňovníkom môže správca dane na základe žiadosti alebo z úradnej moci určiť preddavky, s prihliadnutím na očakávaný príjem daňovníka a na ostatné skutočnosti rozhodujúce pre vyrubenie dane. Proti rozhodnutiu o určení preddavkov inak je možné podať odvolanie.

(10) Ak daňovník prestal vykonávať činnosť alebo poberať príjmy podliehajúce dani, z ktorých boli platené preddavky, nie je povinný platiť preddavky na daň poňúc nasledujúcim mesiacom (štvrtrokom).

(11) Platenie dane a preddavkov podľa odsekov 1 až 10 sa nevzťahuje na príjmy, pri ktorých sa uplatňuje osobitná sadzba dane, a na príjmy zo závislej činnosti a funkčných požitkov, ak daňovník nemá iné príjmy podrobené dani.

§ 80

Vyberanie a platenie dane z príjmov zo závislej činnosti a z funkčných požitkov

(1) Platiteľ dane zrazí preddavok na daň z príjmov zo závislej činnosti a z funkčných požitkov (ďalej len „preddavok“) sadzbou dane prepočítanou z ročných sadzieb na mesačné obdobie podľa tabuliek vydaných ministerstvom všeobecne záväzným právnym predpisom z úhrnu príjmov zo závislej činnosti a funkčných požitkov (ďalej len „mzda“) zúčtovaných a vyplatených daňovníkovi za kalendárny mesiac, okrem príjmov zdaniteľných osobitnou sadzbou dane, zníženého o sumy, ktoré sú od dane oslobodené, o sumy zrazené na poistné sociálneho poistenia, poistné zamestnanosti, zdravotnícke poistenie (ďalej len „poistné“), o sumy na čiastočnú úhradu nákladov zamestnanca na dopravu medzi bydliskom a pracoviskom (ďalej len „dopravné“) a o 1/12 nezdaniteľnej sumy základu dane (ďalej len „zdaniteľná mzda“). Na preukázanie nezdaniteľnú sumu na manželku a na sumu, o ktorú sa znižuje základ dane u požívateľa starobného dôchodku, platiteľ dane prihladne až pri výpočte dane a zúčtovaní preddavkov za zdaňovacie obdobie.

(2) Preddavok sa zrazí pri výplate alebo pri pripísaní zdaniteľnej mzdy daňovníkovi k dobru, bez ohľadu na to, za ktorú dobu sa mzda vypláca.

(3) Platiteľ dane, ktorý vypláca zdaniteľnú mzdu naraz za viac kalendárnych mesiacov, vypočíta preddavok tak, akoby bol vyplatený v jednotlivých mesiacoch, ak je tento spôsob zdanenia pre daňovníka výhodnejší.

(4) Platiteľ dane, ktorý vypláca jednorazovú mzdu alebo doplatok mzdy za minulé roky, zrazí preddavok s prihliadnutím na úhrn uvedených miezd vyplatených alebo zúčtovaných v tom istom zdaňovacom období ročnou sadzbou dane bez odpočítania nezdaniteľných súm a dopravného.

(5) Ak daňovník poberá mzdu súčasne od viacerých platiteľov dane za rovnaký kalendárny mesiac, zrazia platiteľa dane, u ktorých daňovník neuplatňuje nárok na nezdaniteľné sumy zo základu dane, preddavky zo mzdy zníženej len o sumy, ktoré sú od dane oslobodené, vrátane poistného.

(6) Zrazeným preddavkom z miezd daňovníkov, ktorí za to isté zdaňovacie obdobie nemajú okrem mzdy od platiteľov, u ktorých podpísali vyhlásenie podľa § 84 ods. 6 písm. a), a príjmov zdaniteľných osobitnou sadzbou dane iné zdaniteľné príjmy, je daňová povinnosť splnená.

(7) Ak platiteľ dane vykonáva mesačne vyúčtovanie miezd, odvedie preddavky za uplynulý kalendárny mesiac najneskôr do troch dní po vykonanom vyúčto-

vaní miezd. Ostatní platitelia dane odvedú preddavky do troch dní po uplynutí kalendárneho mesiaca, v ktorom vznikla povinnosť zraziť preddavky na daň.

(8) Správca dane môže určiť lehotu na odvod zrazeného preddavku inak.

§ 81

Ročné zúčtovanie preddavkov

(1) Daňovník, ktorý okrem mzdy od jedného platiteľa dane a príjmov zdaniteľných osobitnou sadzbou dane nemá iné príjmy podliehajúce zdaneniu, môže platiteľa dane požiadať písomne do 31. januára nasledujúceho roku o výpočet dane za uplynulé zdaňovacie obdobie, a to ak podpíše vyhlásenie podľa § 84 ods. 6 písm. a).

(2) Ak daňovník poberal počas zdaňovacieho obdobia mzdu od viacerých platiteľov dane postupne, vykoná platiteľ dane, ktorý mu vyplácal mzdu ako posledný a u ktorého uplatňuje nárok na nezdaniteľné sumy zo základu dane, výpočet dane z úhrnu miezd od všetkých platiteľov dane podľa odseku 1.

(3) Ak daňovník poberal počas zdaňovacieho obdobia mzdu súčasne od viacerých platiteľov dane, vykoná platiteľ dane, u ktorého daňovník uplatňuje nárok na nezdaniteľné sumy zo základu dane a ktorému predloží vyhlásenie podľa § 84 ods. 6 písm. a), výpočet dane z úhrnu miezd od všetkých platiteľov dane, ktorí zrazili preddavky.

(4) Platiteľ dane vykoná zúčtovanie preddavkov podľa odsekov 2 a 3, len na základe dokladov o vyplatení mzdy, zrazenom poistnom, o nezdaniteľných sumách zo základu dane, dopravnom a o zrazených preddavkoch predložených daňovníkom najneskôr do 31. januára nasledujúceho roku od všetkých platiteľov za uplynulé zdaňovacie obdobie. Daňovník, u ktorého vykonáva platiteľ dane výpočet dane podľa odseku 3, je vždy povinný uvedené doklady predložiť. Platiteľ dane je pritom povinný daňovníkovi vykonať výpočet dane a zúčtovanie preddavkov aj bez jeho žiadosti.

(5) Nedoplatok dane vyplývajúci z ročného zúčtovania preddavkov zrazí platiteľ dane daňovníkovi zo mzdy najneskôr do konca zdaňovacieho obdobia, v ktorom nedoplatok vznikol. Ak nemôže platiteľ dane uvedený nedoplatok zraziť z daňovníkovej mzdy z dôvodu, že mu už nevypláca mzdu, alebo z dôvodu, že nemožno daňovníkovi podľa všeobecne záväzných právnych predpisov zrážku vykonať, zašle doklady o výške nedoplatku príslušnému správcovi dane na ďalšie konanie. Ak daňovník svoju predkladacu povinnosť voči platiteľovi dane ani na výzvu nesplní, platiteľ dane zúčtovanie preddavkov nevykoná a túto skutočnosť oznámi príslušnému správcovi dane, ktorý výsledok výpočtu dane podľa odseku 3 oznámi daňovníkovi rozhodnutím.

§ 82

Zodpovednosť platiteľov dane

(1) Daňovníkovi, ktorému sa zrazila vyššia daň alebo preddavok, ako je určené, vráti platiteľ dane

preplatok, ak neuplynuli tri roky od konca zdaňovacieho obdobia, v ktorom preplatok vznikol. O vrátený preplatok dane alebo preddavok zníži platiteľ dane najbližší odvod preddavkov.

(2) Platiteľ dane, ktorý nezrazil alebo nevybral u daňovníka daň alebo preddavok v určenej výške, môže ju dodatočne zraziť, iba ak od doby, kedy sa daň alebo preddavok nesprávne vybrali, neuplynulo viac ako 12 mesiacov. Daň alebo preddavky, ktoré sa nesprávne vybrali zavinením daňovníka, môže platiteľ dane dodatočne zraziť do troch rokov od konca zdaňovacieho obdobia, v ktorom došlo k ich nesprávnemu vybratiu.

(3) Dodatočne zrazenú alebo vybratú daň alebo preddavok podľa odseku 2 platiteľ dane odvedie správcovi dane v najbližšom termíne pre odvod preddavkov.

(4) Dodatočne predpísanú daň a preddavky je platiteľ dane povinný odvieť správcovi dane do troch dní po doručení platobného výmeru.

§ 83

Povinnosti platiteľov daní

(1) Platitelia dane sú povinní viesť pre daňovníkov mzdové listy a výplatné listiny vrátane ich rekapitulácie za každý kalendárny mesiac i za celé zdaňovacie obdobie.

(2) Mzdový list musí na účely dane obsahovať

- a) meno a priezvisko daňovníka, tiež predchádzajúce,
- b) rodné číslo,
- c) trvalý pobyt,
- d) mená a rodné čísla osôb, ktoré daňovník uplatňuje pre zníženie základu dane, výšku jednotlivých nezdaniteľných súm s uvedením dôvodu ich priznania,
- e) za každý kalendárny mesiac
 1. úhrn zúčtovaných miezd bez ohľadu, či sú vyplatené v peniazoch alebo naturáliách,
 2. sumy oslobodené od dane,
 3. poistné,
 4. dopravné,
 5. podľa jednotlivých druhov sadzieb dane (mesačné, ročné) základ dane, nezdaniteľné časti základu dane, zdaniteľnú mzdu, preddavok na daň,
 6. súčet údajov uvedených pod bodmi 1. až 5. za celé zdaňovacie obdobie.

(3) Na žiadosť daňovníka je platiteľ dane povinný za obdobie, za ktoré daňovníkovi bola vyplácaná mzda, vystaviť doklad o súhrnných údajoch uvedených na mzdovom liste, ktoré sú rozhodujúce pre výpočet zdaniteľnej mzdy, dane a preddavkov.

§ 84

Uplatnenie nezdaniteľných častí zo základu dane a dopravného pri výpočte preddavkov

(1) Daňovník je povinný preukázať platiteľovi dane okolnosti rozhodujúce pre uznanie nezdaniteľných

částí zo základu dane a dopravného. Na predložený doklad platiteľ dane prihladne začínajúc kalendárnym mesiacom nasledujúcim po mesiaci, v ktorom sa tieto skutočnosti platiteľovi dane preukážu. Pri nástupe do zamestnania je lehota dodržaná, ak daňovník preukáže tieto skutočnosti do tridsiatich dní odo dňa nástupu do zamestnania.

(2) Ak sa daňovníkovi narodí dieťa, platiteľ dane naň prihladne už v kalendárnom mesiaci, v ktorom sa narodilo, ak daňovník predloží preukaz o jeho narodení platiteľovi dane do tridsiatich dní po narodení dieťaťa.

(3) Ak daňovník poberá v kalendárnom mesiaci mzdu súčasne alebo postupne od viacerých platiteľov dane, prihladne na nezdaniteľné časti zo základu dane a dopravné iba jeden platiteľ dane, u ktorého daňovník uplatní nárok podľa odseku 1.

(4) Ak daňovník nepreukáže rozhodujúce skutočnosti na uznanie nezdaniteľných častí zo základu dane a dopravného v určenej lehote, prihladne platiteľ dane na tieto skutočnosti dodatočne pri ročnom zúčtovaní preddavkov, ak ich daňovník preukáže najneskôr do 31. januára roka nasledujúceho po uplynutí zdaňovacieho obdobia.

(5) Platiteľ dane prihladne na nezdaniteľné časti zo základu dane a dopravného, len ak daňovník podpíše do tridsiatich dní po vstupe do zamestnania a každoročne, najneskôr do 31. januára písomné vyhlásenie o tom

- a) aké skutočnosti sú u neho dané pre priznanie nezdaniteľných častí zo základu dane, prípadne kedy a ako sa zmenili,
- b) že súčasne za rovnaké zdaňovacie obdobie neuplatňuje nárok na nezdaniteľné časti zo základu dane a dopravné u iného platiteľa dane a že nárok na nezdaniteľné časti zo základu dane na tie isté osoby súčasne za rovnaké zdaňovacie obdobie neuplatňuje iný daňovník,
- c) či poberal v uplynulom zdaňovacom období, okrem príjmov zdaniteľných osobitnou sadzbou dane a okrem príjmov, ktoré nie sú predmetom dane alebo sú od dane oslobodené, iné príjmy podliehajúce zdaneniu,
- d) či je požívateľom starobného dôchodku,
- e) že pri doprave na pracovisko vzdialené viac ako 30 km nemôže využiť bezplatný alebo zlacnený cestovný lístok poskytnutý zamestnávateľom, vykonávajúcim verejnú dopravu osôb.

(6) Platiteľ dane vykoná výpočet dane a zúčtovanie preddavkov a súčasne prihladne na nezdaniteľné sumy na manželku a u požívateľa starobného dôchodku

za uplynulé zdaňovacie obdobie, ak daňovník podpíše do 31. januára písomné vyhlásenie o tom,

- a) že nepoberal v uplynulom zdaňovacom období okrem príjmov zdaniteľných osobitnou sadzbou a okrem príjmov, ktoré nie sú predmetom dane alebo sú od dane oslobodené, iné príjmy podliehajúce dani z príjmov fyzických osôb,
- b) či poberal v uplynulom zdaňovacom období súčasne alebo postupne od ďalších platiteľov dane okrem príjmov zdaniteľných osobitnou sadzbou a okrem príjmov, ktoré nie sú predmetom dane alebo sú od dane oslobodené, iné príjmy podliehajúce dani z príjmov fyzických osôb zo závislej činnosti a funkčných požitkov,
- c) že manželka (manžel) žijúca v spoločnej domácnosti, nemala v uplynulom zdaňovacom období vlastný príjem presahujúci ročne hranicu určenú osobitným zákonom,¹⁶⁾
- d) o výške starobného dôchodku, pokiaľ jeho výška v uplynulom zdaňovacom období nepresiahla 20 400 Kčs.

(7) Ak dôjde v priebehu roka k zmene skutočností rozhodujúcich pre uznanie nezdaniteľných častí zo základu dane a dopravného, je daňovník povinný ich oznámiť písomne (napr. zmenou vo vyhlásení) platiteľovi dane najneskôr posledný deň kalendárneho mesiaca, v ktorom zmena nastala. Platiteľ dane poznamená zmenu na mzdovom liste.

§ 85

Spôsob preukazovania nezdaniteľných častí zo základu dane a dopravného

(1) Nárok na uznanie nezdaniteľných častí zo základu dane preukazuje daňovník platiteľovi dane

- a) platným občianskym preukazom, a to vlastným, druhého z manželov, prípadne občianskymi preukazmi detí starších ako 15 rokov, ak ide o preukázanie existencie manželky, neplnoletých detí (vlastných, osvojených, detí v starostlivosti, ktorá nahrádza starostlivosť rodičov). Ak uvedené skutočnosti nie sú zjavné z občianskeho preukazu, musia sa preukázať iným úradným dokladom,
- b) potvrdením školy a u žiakov učilíšť potvrdením učilišťa, že plnoleté dieťa žijúce s daňovníkom v spoločnej domácnosti študuje,
- c) rozhodnutím o priznaní invalidného alebo čiastočného invalidného dôchodku a dokladom o vyplácaní dôchodku, ak daňovník uplatňuje nárok na zníženie dane z titulu nezdaniteľnej časti zo základu dane z dôvodu, že poberá invalidný alebo čiastočný invalidný dôchodok,

¹⁶⁾ § 15 zákona č. 286/1992 Zb.

- d) predložením preukazu ZŤP-S (zdravotne ťažko poškodený so sprievodcom), ak je daňovník jeho držiteľom,
- e) rozhodnutím o priznaní starobného dôchodku, ak je daňovník jeho príjemcom, v prípade, že neprevyšuje ročne hranicu ustanovenú osobitným zákonom,¹⁶⁾
- f) potvrdením miestne príslušného správcu dane o tom, že
1. vyživuje v spoločnej domácnosti plnoleté dieťa až do dovŕšenia 26 rokov veku, ak nepoberá invalidný dôchodok a nemôže sa pripravovať na budúce povolanie alebo zamestnať sa pre chorobu, alebo pre dlhodobý nepriaznivý zdravotný stav, nie je schopné sa sústavne pripravovať na budúce povolanie, alebo je schopné sa naň pripravovať len za mimoriadnych podmienok,
 2. poberá iný dôchodok, ktorého jednou z podmienok je invalidita, alebo jeho žiadosť o invalidný dôchodok bola zamietnutá z iných dôvodov ako z dôvodov jeho invalidity.

(2) Nárok na dopravné uplatní daňovník dokladom o svojom bydlisku, z ktorého dochádza na pracovisko. Daňovníci, ktorí sú držiteľmi bezplatných alebo zľavnených cestovných lístkov, predložia platiteľovi dane vyhlásenie, že pri doprave na pracovisko nemôžu využiť bezplatný alebo zľavnený cestovný lístok poskytnutý zamestnávateľom, ktorý vykonáva verejnú dopravu osôb.

(3) Doklady uvedené v odseku 1 písm. a), c), d) a e) platia trvale, ak nebola ich platnosť časovo obmedzená. Platnosť dokladov uvedených v odseku 1 písm. c) a e) je podmienená tým, že daňovník predloží každoročne najneskôr do 31. decembra pre uplatnenie nároku na budúce zdaňovacie obdobie doklad o výplate dôchodku. Doklady uvedené v odseku 1 písm. b) platia vždy v tom roku, pre ktorý boli vydané. Doklady platia za predpokladu, že u daňovníka a ním vyživovaných osôb sa nezmenili skutočnosti rozhodujúce pre uznanie nezdaniteľných častí zo základu dane a dopravného.

§ 86

Daň vyberaná zrážkou

(1) Daň sa vyberá zrážkou z príjmov, na ktoré sa vzťahuje osobitná sadzba dane.¹⁴⁾ Zrážku je povinný vykonať platiteľ dane, ktorý má sídlo alebo trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, pri výplate, poukázaní alebo pripísaní úhrady v prospech daňovníka.

(2) Platiteľ dane je povinný zrazenú daň odvieť správcovi dane najneskôr do pätnásteho dňa každého

mesiacu za predchádzajúci kalendárny mesiac. Zrážka dane sa vykonáva zo sumy úhrady alebo pripísania dlžnej sumy v prospech daňovníka. Správcovi dane sa rozumie daňový úrad príslušný podľa miesta trvalého pobytu alebo sídla platiteľa dane.

(3) Ak nevykoná platiteľ dane zrážku dane alebo zrazenú daň včas neodvedie, bude sa od neho vymáhať ako jeho dlh. Rovnako sa postupuje, ak platiteľ dane nezrazí daň v správnej výške.

(4) Daňová povinnosť daňovníka, ak ide o príjmy, z ktorých je zrážaná daň, sa považuje za splnenú riadnym vykonaním zrážky dane.

(5) Správca dane môže platiteľovi dane určiť pre odvod dane vyberanej zrážkou inú lehotu.

§ 87

Zabezpečenie dane

(1) Správca dane môže uložiť právnickým a fyzickým osobám, aby pri výplatách v prospech daňovníkov s daňovou povinnosťou podľa osobitného predpisu¹⁷⁾ zrážali až 10 % preddavkov dane na jej zabezpečenie. Proti rozhodnutiu o uložení povinnosti zrážať preddavkov na daň sa nemožno odvolať.

(2) Na zabezpečenie dane zo zdaniteľných príjmov, okrem príjmov, z ktorých sa daň vyberá zrážkou, sú právnické a fyzické osoby, ktoré majú sídlo alebo trvalé bydlisko na území Slovenskej republiky a ktoré vyplácajú, poukazujú alebo pripisujú úhrady v prospech daňovníka, povinné zrážať preddavkov na daň vo výške 10 % daňovníkom s daňovou povinnosťou podľa osobitného predpisu,¹⁸⁾ s výnimkou prípadov, kedy je preddavok zrážaný podľa § 80.

(3) Sumy dane zrazenej podľa odsekov 1 a 2 sa odvádzajú do pätnásteho dňa každého mesiaca za predchádzajúci kalendárny mesiac správcovi dane. Správca dane môže lehotu pre odvod dane zrazenej podľa odsekov 1 a 2 platiteľovi dane určiť inak.

Druhý oddiel

Daň z príjmov právnických osôb

§ 88

Platenie preddavkov a splatnosť dane

(1) Daňovníci, ktorých daň za predchádzajúce zdaňovacie obdobie presiahla 1 000 000 Kčs, platia počinajúc januárom nasledujúceho roku mesačne preddavky vo výške 1/12 dane za predchádzajúce zdaňovacie obdobie vždy do konca kalendárneho mesiaca. Preddavok za mesiac december sa neplatí a daňovník vyrovná celoročnú daň v lehote na podanie priznania.

(2) Daňovníci, ktorých daň v predchádzajúcom zdaňovacom období nepresiahla 1 000 000 Kčs, platia štvrtročné preddavky na daň za bežné zdaňovacie ob-

¹⁷⁾ § 2 ods. 2 zákona č. 286/1992 Zb.

¹⁸⁾ § 2 ods. 3 zákona č. 286/1992 Zb.

dobie, a to vo výške 1/4 dane za predchádzajúce zdaňovacie obdobie. Štvrtročné preddavky sú splatné do konca príslušného kalendárneho štvrťroka. Preddavok za štvrtý štvrťrok sa platí v polovičnej výške. Daň sa vyrovná v lehote pre podanie priznania.

(3) Preddavky neplatia daňovníci, ktorých daň za uplynulé zdaňovacie obdobie nepresiahla 200 000 Kčs a ročnú daň uhradia naraz v lehote pre podanie priznania.

(4) Novým daňovníkom vrátane daňovníkov, ktorým za predchádzajúce zdaňovacie obdobie nebola vyrubená daň, správca dane určí preddavky s prihliadnutím na predpokladanú daň.

(5) Správca dane môže určiť daňovníkom so sídlom v cudzine povinnosť zložiť na zabezpečenie dane primeraný preddavok pri začatí činnosti v prípadoch, keď nie je zabezpečená zrážkou u dlžníka.

(6) Ak daň vypočítaná v priznaní je vyššia než zaplatené preddavky, je daňovník povinný zaplatiť rozdiel v lehote pre podanie priznania.

(7) Ak daň vyrubená platobným výmerom je vyššia než daň vypočítaná v priznaní, je daňovník povinný zaplatiť rozdiel do 15 dní odo dňa doručenia platobného výmeru.

(8) Do termínu podania priznania platí daňovník preddavky z poslednej známej daňovej povinnosti uvedenej v platobnom výmere, a ak tento nebol vydaný, uvedenej v priznaní.

(9) Správca dane môže v odôvodnených prípadoch určiť preddavky inak.

§ 89

Daň vyberaná zrážkou

(1) Daňovníci, ktorých príjmy sú predmetom dane a platí pre nich osobitná sadzba dane, podliehajú dani vyberanej zrážkou. Zrážku je povinný vykonať platiteľ dane, ktorý má sídlo na území Slovenskej republiky a ktorý vypláca, poukazuje alebo pripisuje úhrady v prospech daňovníka.

(2) Platiteľ dane je povinný zrazenú daň odvieť príslušnému správcovi dane najneskôr do troch pracovných dní odo dňa úhrady alebo pripísania dlžnej sumy v prospech daňovníka. O zrazených sumách na dani podá platiteľ dane správcovi dane hlásenie vždy do pätnástich dní po uplynutí mesiaca, v ktorom bola daň zrazená. V hlásení uvedie označenie daňovníkov, ktorým bola daň zrazená, základ dane, zrazenú sumu a právny dôvod záväzku, podľa ktorého plnenie bolo vykonané.

(3) Ak nevykoná platiteľ dane zrážku dane alebo zrazenú daň včas neodvedie, bude od neho vymáhaná ako jeho dlh. Rovnako sa postupuje, ak nezrazí platiteľ dane daň v správnej výške.

(4) Riadne vykonanou zrážkou podľa odsekov 1 a 2 je daňová povinnosť daňovníka splnená.

(5) Na zabezpečenie dane pri ostatných príjmoch daňovníkov, na ktoré sa nevzťahuje osobitná sadzba dane, sú platitelia dane povinní zrážať preddavok vo výške 5 % z platieb za podmienok uvedených v odsekoch 3 a 4.

(6) Správca dane môže preddavok podľa odseku 5 zvýšiť až na 10 %, prípadne rozhodnúť, že preddavok bude nižší alebo nebude zrazený. Proti tomuto rozhodnutiu sa nemožno odvolať.

(7) Výšku ostatných príjmov daňovníka s obmedzenou daňovou povinnosťou oznámi platiteľ dane správcovi dane v lehote pre podanie daňového priznania s výpočtom daňovej povinnosti.

Tretí oddiel

Spoločné ustanovenia

§ 90

Zápočet dane zaplatenej v cudzine

(1) Ak plynú daňovníkovi dane z príjmov fyzických osôb príjmy zo zahraničia, môže si od tejto dane odpočítať obdobnú daň zaplatenú v cudzine, najviac však do sumy dane z príjmov pripadajúcich na príjmy plynúce zo zahraničia. Rovnako sa postupuje u daňovníka dane z príjmov právnických osôb so sídlom na území Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky.

(2) Ak plynú daňovníkovi príjmy zo štátu, s ktorým Česká a Slovenská Federatívna Republika uzavrela zmluvu o zamedzení dvojakeho zdanenia, postupuje sa pri vylúčení dvojakeho zdanenia podľa tejto zmluvy. Daň zaplatená v druhom zmluvnom štáte sa však započíta na úhradu dane najviac sumou, ktorá môže byť v druhom zmluvnom štáte vyberaná v súlade so zmluvou o zamedzení dvojakeho zdanenia.

§ 91

Splnomocnenie

Ministerstvo môže celkom alebo sčasti oslobodiť od daní z príjmov novovzniknuté daňové subjekty, ktoré odvádzajú daň z príjmov do štátneho rozpočtu republiky. Okruh daňových subjektov a bližšie podmienky na oslobodenie ustanoví vláda Slovenskej republiky nariadením.

ŠTVRTÁ HLAVA

DAŇ Z NEHNUTEĽNOSTÍ

§ 92

Zmeny v osobe daňovníka

(1) Ak je daň zaplatená pôvodným daňovníkom na obdobie alebo jeho časť, kedy daňová povinnosť prešla na nového daňovníka, zaplatená daň sa nevráti, ale započítava sa novému daňovníkovi.

(2) Ak ku dňu prechodu vlastníckeho práva k nehnuteľnosti neboli daňové povinnosti úplne vysporiadané pôvodným daňovníkom, táto povinnosť prechádza na nového daňovníka.

PIATA HLAVA
CESTNÁ DAŇ
§ 93

Daňové priznanie a vyrubenie dane

Daňovník je povinný podať priznanie na predpísanom tlačive miestne príslušnému daňovému úradu najneskôr do 31. januára roka, na ktorý je daň vopred vyrubovaná a platená. Ak dôjde ku vzniku daňovej povinnosti v priebehu roka, podá daňovník daňové priznanie do pätnástich dní od vzniku daňovej povinnosti.

§ 94

Preukaz o zaplatení dane

Vodič je povinný mať u seba pri prevádzke vozidla na verejných komunikáciách vždy tiež doklad o zaplatení dane a predložiť ho na nahliadnutie na výzvu oprávnených kontrolných orgánov. Za doklad o zaplatení sa považuje potvrdenie o vyrubenej a zaplatenej dani alebo posledný diel poštovej poukážky, ktorou bola daň zaplatená.

ÔSMA ČASŤ

Zmena a doplnenie zákona Slovenskej národnej rady č. 84/1991 Zb. o územných finančných orgánoch v znení zákona Slovenskej národnej rady č. 136/1992 Zb.

§ 95

Zákon Slovenskej národnej rady č. 84/1991 Zb. o územných finančných orgánoch v znení zákona Slovenskej národnej rady č. 136/1992 Zb. sa mení a dopĺňa takto:

1. § 2 znie:

„(1) Sústavu územných finančných orgánov tvoria daňové úrady, Ústredné daňové riaditeľstvo Slovenskej republiky (ďalej len „ústredné riaditeľstvo“) a správy finančnej kontroly.

(2) Daňový úrad sa zriaďuje pre územný obvod obce alebo viacerých obcí.

(3) Ústredné riaditeľstvo sa zriaďuje pre územné obvody všetkých daňových úradov. Sídlo ústredného riaditeľstva určí Ministerstvo financií Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) všeobecne záväzným právnym predpisom.

(4) Správa finančnej kontroly sa zriaďuje pre územné obvody viacerých daňových úradov.

(5) Sídla a obvody pôsobnosti daňových úradov a správ finančnej kontroly ustanoví ministerstvo všeobecne záväzným právnym predpisom.“

2. § 4 ods. 4 znie:

„(4) V pochybnostiach určí miestnu príslušnosť ústredné riaditeľstvo.“

3. § 5 ods. 2 znie:

„(2) Ústredné riaditeľstvo

- a) riadi daňové úrady a určuje vnútornú štruktúru daňových úradov,
- b) rozhoduje o odvolaniach proti rozhodnutiam daňových úradov a preskúmava rozhodnutia daňových úradov mimo odvolacieho konania,
- c) vykonáva vo vybraných daňových subjektoch a u príjemcov dotácií kontrolu daní a dotácií.“

4. § 6 včítane nadpisu znie:

„§ 6

Pôsobnosť a právomoc ministerstva

Ministerstvo

- a) riadi ústredné riaditeľstvo a správy finančnej kontroly a určuje ich vnútornú štruktúru,
- b) môže poveriť ústredné riaditeľstvo a správy finančnej kontroly vykonaním kontroly v rozsahu svojej pôsobnosti s výnimkou kontroly ústredných orgánov,
- c) rozhoduje o odvolaniach proti rozhodnutiam ústredného riaditeľstva a správ finančnej kontroly a preskúmava ich rozhodnutia mimo odvolacieho konania.“

5. V § 7 odseky 1 a 2 znejú:

„(1) Ústredné riaditeľstvo je rozpočtovou organizáciou. Na jeho čele je riaditeľ, ktorého vymenúva a odvoláva minister financií Slovenskej republiky. Ústredné riaditeľstvo obstaráva osobné a vecné potreby daňových úradov, ktoré riadi.

(2) Na čele daňového úradu je riaditeľ. Riaditeľov daňových úradov vymenúva a odvoláva riaditeľ ústredného riaditeľstva.“

DEVIATA ČASŤ

**SPOLOČNÉ, SPLNOMOCŇOVACIE,
PRECHODNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA**

§ 96

Ak tento zákon alebo osobitný predpis neustanovuje inak, zaokrúhľuje sa daň na stovky hore, jej základ a preddavky na daň na tisícky dole a penále na desiatky dole.

§ 97

Ministerstvo môže všeobecne záväzným právnym predpisom ustanoviť daňovému subjektu spôsob vedenia evidencie tržieb pre správne určenie dane.

§ 98

Ak ide o príjmy odvádzané do štátneho rozpočtu republiky, do rozpočtov obcí a do fondov, ktoré nie sú uvedené v § 1, alebo ak ide o odvody a poplatky

sankčnej povahy, pokuty a penále, postupuje sa pri ich platení podľa šiestej časti tohto zákona. Ostatné ustanovenia tohto zákona sa na tieto príjmy nevzťahujú. Rovnako sa postupuje, ak ide o príjmy štátneho rozpočtu federácie spravované správcami dane Slovenskej republiky.

§ 99

(1) Ustanovenia tohto zákona sa použijú, ak medzinárodná zmluva, ktorá je pre Českú a Slovenskú Federatívnu Republiku záväzná, neustanovuje inak.

(2) Ustanovenia prvej až šiestej časti a deviatej časti tohto zákona sa použijú, ak ustanovenia siedmej časti alebo osobitný predpis neustanovuje inak.

§ 100

(1) Rozhodnutia a iné opatrenia vydané správcom dane v Českej republike platia i na území Slovenskej republiky, ak sú nimi ukladané povinnosti alebo zriaďovacie alebo osvedčovacie práva rovnakého alebo obdobného charakteru, aké možno uplatniť podľa všeobecne záväzných právnych predpisov v Slovenskej republike. Obdobný postup sa vzťahuje aj na zmenu miestnej príslušnosti, vyžiadanie a delegovanie a na plnenie oznamovacích povinností v rámci súčinnosti tretích osôb.

(2) Ak dôjde k pochybnostiam o miestnej príslušnosti medzi správcom dane Slovenskej republiky a Českej republiky a nebudú tieto pochybnosti odstránené rokovaním medzi týmito správcami dane, určí sa miestna príslušnosť po dohode ministerstva s Ministerstvom financií Českej republiky. Ak je miestna príslušnosť viazaná na registráciu daňového subjektu, môže ministerstvo alebo Ministerstvo financií Českej republiky požiadať súd¹⁹⁾ o preskúmanie registrácie.

§ 101

Na daňové konanie sa nevzťahujú osobitné predpisy.²⁰⁾

§ 102

Ministerstvo všeobecne záväzným právnym predpisom upraví podrobnosti k ustanoveniam § 40 ods. 13, § 58 ods. 5 a 6, § 61 ods. 10, § 74, 75, § 80 ods. 1 a § 97.

§ 103

Ministerstvo môže

- a) rozhodnúť v sporných prípadoch o spôsobe zdanenia,
- b) urobiť opatrenia na zamedzenie tvrdostí a nezrovnalostí, prípadne povoliť úľavu a určiť orgány a vymedziť ich oprávnenie na povoľovanie týchto úľav.

§ 104

Pre právnické alebo fyzické osoby, ktoré vykonávajú podnikateľskú alebo inú zárobkovú činnosť na území Slovenskej republiky ku dňu účinnosti tohto zákona, začne lehota určená v § 31 ods. 1 plynúť dňom účinnosti tohto zákona.

§ 105

Ustanovenia tohto zákona sa použijú aj na daňové konanie začaté pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona. Právne účinky procesných úkonov, ktoré nastali pred účinnosťou tohto zákona, zostávajú zachované. Zachovaná zostáva i miestna príslušnosť správcu dane, ktorá bola pri zrušených daniach pri ich poslednom vyrubení.

§ 106

Ustanovenia tohto zákona sa použijú aj na dane zrušené, ak konanie o nich bude prebiehať po nadobudnutí účinnosti tohto zákona.

§ 107

Ak nie je v osobitnom predpise ustanovené inak, daňové subjekty zaregistrované u správcu dane podľa doterajších predpisov, splnia svoju registračnú povinnosť podľa tohto zákona do 30. júna 1993. Obdobný postup sa vzťahuje aj na daňové subjekty vykonávajúce činnosti, na ktoré sa registračná povinnosť pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona nevzťahovala.

§ 108

Správu notárskych poplatkov, pri ktorých vznikla povinnosť na ich vyrubenie do 31. decembra 1992, vykonáva súd podľa osobitného predpisu.²¹⁾

¹⁹⁾ § 200d Občianskeho súdneho poriadku.

²⁰⁾ Zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok).

Colný zákon č. 44/1974 Zb. v znení neskorších predpisov.

Vyhláška FMZO č. 43/1991 Zb., ktorou sa vykonáva colný zákon, v znení neskorších predpisov.

²¹⁾ § 30 ods. 2 zákona SNR č. 139/1984 Zb. o notárskych poplatkoch.

§ 109

Kolkové známky vydané pred účinnosťou tohto zákona na základe splnomocnenia v zákone č. 105/1951 Zb. o správnych poplatkoch zostávajú v platnosti i po nadobudnutí účinnosti tohto zákona.

§ 110

Rozhodnutia o počte vyživovaných osôb, vydané správcom dane pre účely dane zo mzdy, ktoré boli vydané podľa zákona č. 76/1952 Zb. o dani zo mzdy v znení neskorších predpisov a vyhlášky Federálneho ministerstva financií, Ministerstva financií Českej republiky a Ministerstva financií Slovenskej republiky č. 161/1976 Zb., ktorou sa vykonáva zákon o dani zo mzdy, v znení neskorších predpisov, strácajú platnosť pre zdanenie miezd vyplatených za obdobie po nadobudnutí účinnosti tohto zákona.

§ 111

Zrušuje sa

1. § 27 ods. 1 písm. b) zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch,
2. vyhláška Ministerstva financií č. 16/1962 Zb. o konaní vo veciach daní a poplatkov.

§ 112

(1) Tento zákon nadobúda účinnosť 1. januárom 1993.

(2) Ustanovenia § 31 pre daň z pridanej hodnoty a § 95 nadobúdajú účinnosť dňom vyhlásenia tohto zákona.

I. Gašparovič v. r.

V. Mečiar v. r.

Vydavatel: Federální ministerstvo vnitra - **Redakce:** Nad štolou 3, poštovní schránka 21/SB, 170 34 Praha 7 - Holešovice, telefon (02) 37 69 71 a 37 88 77, telefax (02) 37 88 77 - **Administrace:** SEVT, a. s., Tržiště 9, 118 16 Praha 1 - Malá Strana, telefon (02) 53 38 41-9, telefax (02) 53 10 14, 53 00 26, telex 123518 - Vychází podle potřeby - **Roční předplatné** se stanovuje za dodávku kompletního ročníku včetně rejstříku a je od předplatitelů vybíráno formou záloh ve výši oznámených ve Sbírce zákonů. Závěrečné vyúčtování se provádí po dodání kompletního ročníku na základě počtu skutečně vydaných částek (**první záloha činila Kčs 540,-, druhá záloha od částky 79/1992 Sb. činí Kčs 400,-**) - **Účet pro předplatné:** Komerční banka Praha 1, účet č. 19-706-011 - Novinová sazba povolena poštou Praha 07, číslo 313348 BE 55 - **Tisk:** Tiskárna federálního ministerstva vnitra - Dohlédací pošta Praha 07.

Distribuce předplatitelům: SEVT, a. s., Tržiště 9, 118 16 Praha 1 - Malá Strana, telefon 53 38 41-9, telefax 53 10 14, 53 00 26, telex 123518 - Požadavky na zrušení odběru a změnu počtu výtisků pro nadcházející ročník je třeba uplatnit do 15. 11. kalendářního roku, pokud žádný požadavek neuplatníte, zůstává odběr v nezměněném stavu i pro nadcházející ročník. Změny adres se provádějí do 15 dnů. V písemném styku vždy uvádějte číslo vyúčtování - Požadavky na nové předplatné budou vyřízeny do 15 dnů a dodávky budou zahájeny od nejbližší částky po tomto datu - Reklamacie je třeba uplatnit písemně do 15 dnů od data rozeslání - Jednotlivé částky lze na objednávku obdržet v obytném středisku SEVT, Tržiště 9, 118 16 Praha 1 - Malá Strana, telefon 53 38 41 až 9, za hotové v prodejnách SEVT: Praha 1, Tržiště 9, telefon (02) 53 38 41-9 - Praha 4, Jihlavská 405, telefon (02) 692 82 87 - Brno, Česká 14, telefon (05) 265 72 - Karlovy Vary, Sokolovská 53, telefon (017) 268 95, v prodejnách knihkupectví: Olomouc, nám. Míru 5, Ostrava, Výškovická ul., obchodní pavilony - Ostrava, Holarova 14 - Nový Jičín, 28. října 10 - Plzeň, Admína, spol. s r. o., Škroupova 18.